Akbaba

— Duydun mu?.. Rita Hayworth Ali Hanla barışıyormuş...

— Yaaa!.. Ben de kocamla barışayım öyleyse!..

Grafika

Vita ile bütün yemekleriniz *çok daha ucuz* ve çok daha lezizdir!

Et yemeklerinizin daha enfes, makarnanızın daha iştah açıcı, ve pilâvınızın daha güzel olmasını ister misiniz? O halde, yalnız ve yalnız VİTA'yı kullanınız.

İmalinde kullanılan fevkalâde sâf ve birinci nevi iptidaî maddeler sayesinde VİTA ile hazırlanan yemekler besleyici, hazmı kolay ve lezzet bakımından enfes olur.

VİTA, aynı zamanda ucuz, hem de çok ucuzdur.

Siz de, bugün VİTA'yı deneyiniz, Türkiyede yalnız ve yalnız VİTA'yı kullanan birçok ev kadını gibi neticeden fevkalâde memnun kalacaksınız.

V. 20

2 veya 5 kiloluk kapalı kutularda ve 17 kiloluk tenekelerde satılır

UNILEVER IŞ TURK LIMITED ŞIRKETI BAKIRKOY — ISTANBUL

Anadolu Sigortası

Hayat ⋆ Kaza ⋆ Yangın

Anadolu Türk Anonim Sigorta Şirketi en müsait şartlarla emrinizdedir.

Telgraf: İmtiyaz, İstanbul — P. K.: 845 - Galata

Akbaba

Kehanet Değil!

Yazan :
Yusuf Ziya ORTAÇ

BİR daha tekrarlıyalım: 6 Eylûl bir sürpriz değildir. Köprülü hocamız «Haberimiz vardı» diyor. Sakın «Ne zamandan beri?» diye sormayınız. Size, en az 24 saat, en çok yirmi dört gün diyecek.

Ama biz, bu kapkara alın yazısını taaa üç yıl evvelden haber vermeğe başlamıştık.

Nasıl mı?.. İşte:

Akbaba'nın 13 Kasım 1952 tarihli ve 35 numaralı sayısı. İmzamız altındaki «Kabadayılık» yazısından şu satırları, geliniz beraber okuyalım:

«Küçük şeyler mi dediniz?.. Hayır.... Serkeşliğin büyüğü, küçüğü olmaz. Bugün ara sokakta korna çalan, yarın İstiklâl Caddesinde kuyumcu dükkânından elmas çalar.

«İstanbul'da, kanun düşmanlariyle, nizam düşmanlariyle mücadeleye geçmek zamanı çoktan gelmiştir.

«Hürriyet mi?.. Yoook, o, yalnız edepsizlerin değildir!»

Eski Akbaba'ları gözden geçirmeğe devam ediyorum. İşte bir tane daha: 4 Mart 1954, sayı 103... Şu satırlar yine imzam altındaki «Sokak» isimli yazıdandır:

«Dört yıldanberi, boş arsaların gecekondularına karşılık büyük caddelerimiz gündüzkondularla dolu: «Bebelere takke» den tutunuz da «Naylon kombinezon» a, «Düdüklü tencere» ye kadar her şey kaldırım bonmarşelerinde satılıyor!

«Beyoğlu caddesi ise - artık kendini bilen aileler ayak basmağa cesaret edemedikleri için - şimdilik, ağzının suyunu akıtacak omuz, avucunu dolduracak kalça arayan hovardaların güzergâhıdır!

«Osmanlı İmparatorluğu, ikidebir, ayaklanan sokağa bir vezir kellesi verirmiş. Biz, şimdilik bol bol yüz veriyoruz!»

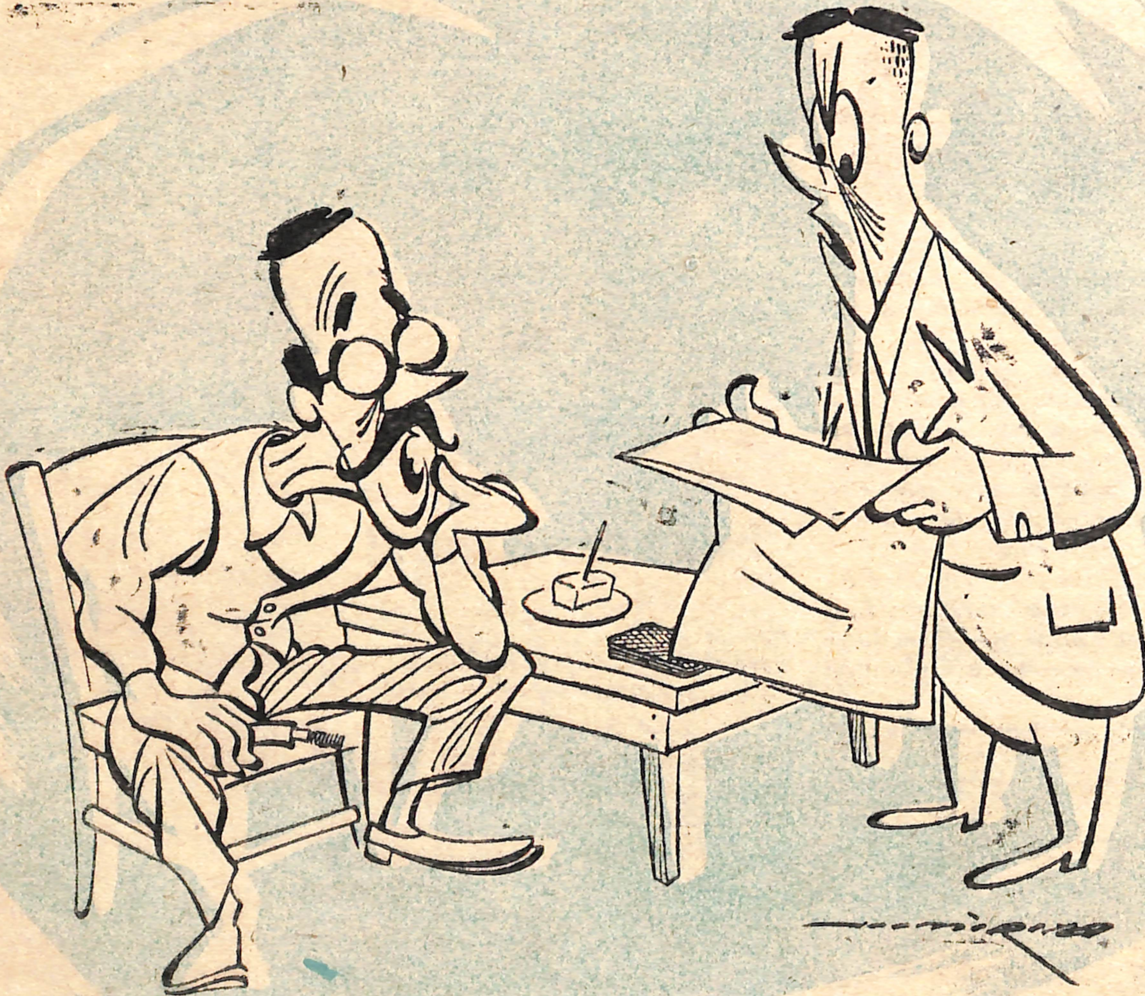
İşte bir tane daha: 28 Ekim 1954... Sayı 137... Yine imzamız altındaki yazının adı: Şoför!

Birkaç satır da bundan alıyorum:

«Bazı günler, önümdeki şoförün ensesinden korkuyorum: O tarak görmemiş kepek dolu, lif lif saçlar, o mesamatı tıkanmış, siyah, yağlı ense bir hâli tercümesidir: Okudukça insanın tüyleri ürperiyor!»

Bu satırlar, ne evhamlı bir ruhun ürpertileridir, ne bir korku hastasının çığlıkları... Tehlike gözümüzün önündeydi, tehlike sokakta dolaşıyordu, omuz vuruyordu, üstümüze yürüyordu.

Onu görenlerin uyanıklığından çok görmeyenlerin deva bulmaz körlüğüne şaşmalı!..

— Allah, Allah, bu ne biçim gazete? Ne bir trafik kazası var, ne ispatçılardan bir haber var, ne Fevzi Lütfi'nin bir demeci var, ne de bir temel atma töreni!..

— Evet yoldaş... Kendi arzumla istifa ediyorum!..

(Nehar Tüblek)

Nüfus Sayımı

(23 Ekim pazar sabahı daha ortalık ışırken, yuvasından havalanan Akbaba, Ankara göklerinde, bütün sayım müddetince dolaşmış ve gagasiyle beyaz bulutlar üstüne notlar tutmuştur. Okuyucularımıza takdim etmekle bahtiyarız.)

Ankara'dan notlar:

Kapı açıldı. Sarışın, mavi gözlü, geçkin bir delikanlı memurları içeri aldı:

— İsminiz?

— Ay, bilmiyor musunuz?

— Biliyoruz ama, usulen sorduk...

— Peki... Mükerrem Sarol...

— Nüfusunuz ne kadar?

— Vallâhi, ne söyleyim? Ben daha çok sanıyordum ama, genel kurul seçiminde nüfuzumun 399 olduğu anlaşıldı! Amma kasdınız siyasî nüfuzumu öğrenmek ise, onu da Mükerrem Sarol bizzat tecrübe etmiştir, sizlere lâzım gelen cevabı itâ eylesin!..

★

Arkasında gecelik hırkası, başında takke, ayağında şıpıtık terlik, elinde tesbih, üstad Fuat Köprülü, köşe minderinde bağdaş kurmuş, memurları gülümseyerek karşıladı:

— Hayrola çocuklar?.. Partiden bir müzaharet mi istiyorsunuz?.. Yoksa hazırlanacak bir teziniz mi var?.. Müşkiliniz ne ola?..

— Hiç biri değil efendim?... Nüfusunuzu sormağa geldik?

— Hangi nüfuzumu?.. İlmî nüfuzumu mu?.. Edebî nüfuzumu mu?.. Yoksa siyasî nüfuzumu mu?.. Eğer ilmî nüfuzumu sual ediyorsanız sağ tarafıma geçiniz: Sağ kulağım ilmî meseleleri dinlemek içindir. Yook, edebî nüfuzumu sual ediyorsanız sol tarafıma buyurunuz: Onu kalb kulağı ile dinlerim...

★

Ankara Palasa gelen sayım memurları, Celâl Fuat Türkgeldi ile Füruzan Tekil'i salonda karşı karşıya buldular:

— Efendim, nüfusunuz....

Demeğe kalmadı, sayın İstanbul mebusları telâşla ayağa kalkarak reddettiler:

— Estağfurullah!.. Biz Parti tüzüğüne sadık, kendi halinde insanlarız... Onlar gibi hiç bir nüfuz iddiamız yoktur!

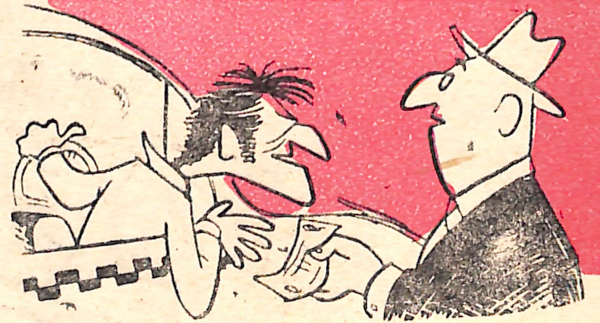
★

Çankaya'daki köşkünde, memurları tatlı tebessümlerle karşılıyan İsmet İnönü:

— Bakalım, dedi, nüfuzumuzun ne olduğunu 1958 de anlıyacağız!..

ÇİMDİK

Yeni Taksi Nizamnamesi

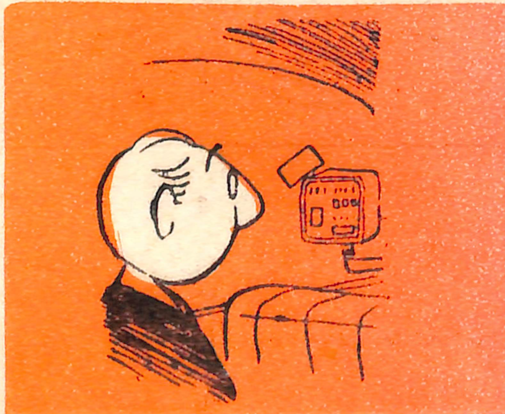

Taksiler için yeni bir nizamname hazırlanmıştır. Okuyucularımızın bilgisine sunuyoruz:

1 — Taksi saatleri, her açılışta yine eskisi gibi 60 kuruş yazacaktır. Ancak, kimisinin teli koptuğu, kimisinin vidası aşındığı, kimisinin de ayarı bozulduğu için, kısa veya uzun atlamalar yaptığı takdirde, müşterilerin görmemezlikten gelmeleri, başlarının se lâmeti namına tavsiye olunur.

2 — Saatleri yazmayan, yahut bir rakam üstünde takılıp kalan taksilerde fiyat takdiri yalnız şoföre aittir. Müşterinin itirazı karşısında başına geleceklerden mesuliyet kabul edilmez.

3 — Taksilerde şoförlerin sigara içmesi, yanındaki arkadaşiyle yârenlik etmesi, radyoyu alabildiğine açması serbesttir.

4 — Taksi saatlerinin yazdığı miktarı aynen ödemek gafletinde bulunan müşterilerin, hayat sigortalarından tazminat istemeğe hakları yoktur.

5 — Taksi saati, meselâ 150 kuruş yazdığı halde 175 kuruş veren tecrübesiz müşterilere, sayın şoförlerimiz, fazla verdikleri 25 kuruşu malûm raconla iade ederek:

— Üstüne 25 kuruş daha koy da, pabucunu boyat!..

Diye iltifat etmeleri mecburidir.

6 — Taksi saati 150 kuruş yazdığı halde, müşteri 200 kuruş verirse, bay şoförün dişlerini gıcırdatarak ve yumruklarını sıkarak öfkeli bir sükût ile susmaları malûm ve meşhur nezaketlerinden ümit olunabilir.

7 — Şayet, taksi saati 150 kuruş yazdığı halde 250 kuruş takdim olunursa, sayın şoförün:

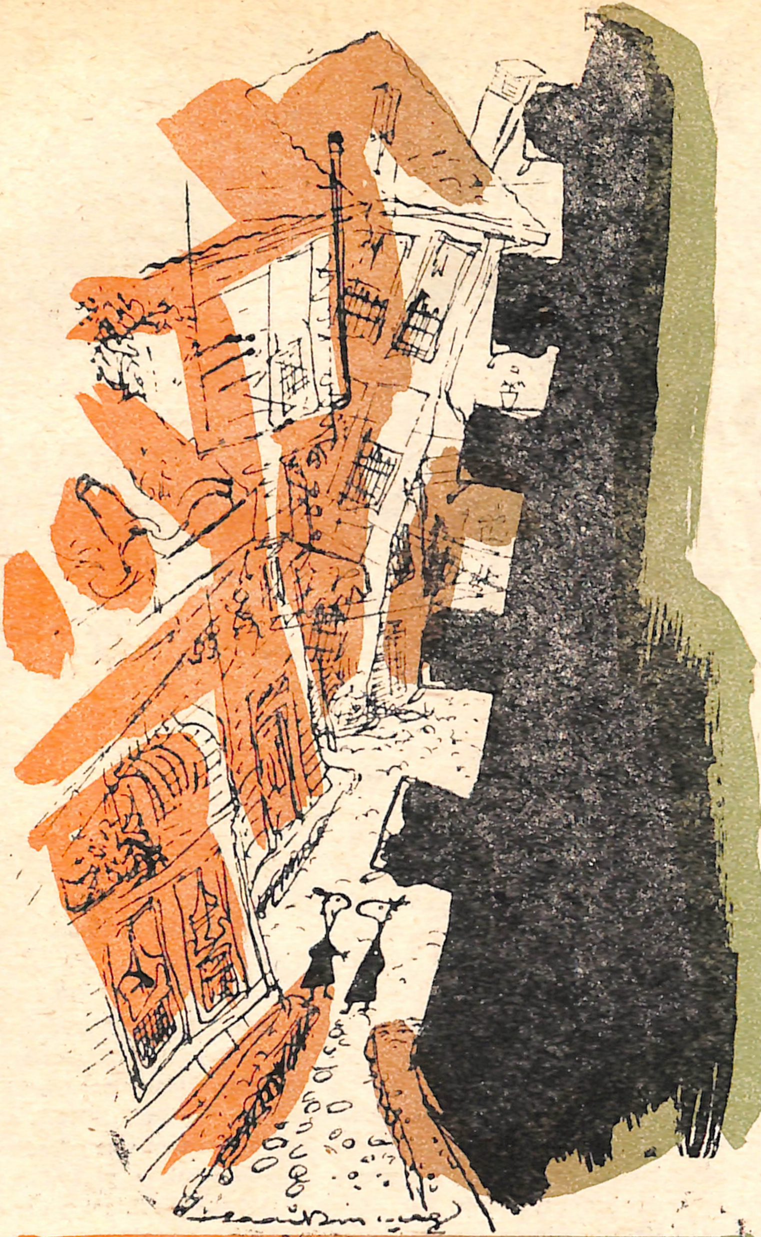
— Bereket versin!

Demek ihtimali vardır.

8 — Fakat, taksi saati 150 kuruş yazdığı takdirde insaflı yolcu 300 kuruş vermek dirayetini gösterirse, memleketimizde pek nadir işitilen «teşekkür ederim» sözünü duyması muhakkaktır.

İşbu yeni otomobil tarife ve nizamnamesi, yeni Şehir Meclisinin ilk oturumlarında müzakere ve kabul edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

AKBABA

— Sizin sokaktan Migros geçiyor mu?..
— Hayır, tecrübe ettiler, geçmiyor!..

(Sadi Dinççağ)

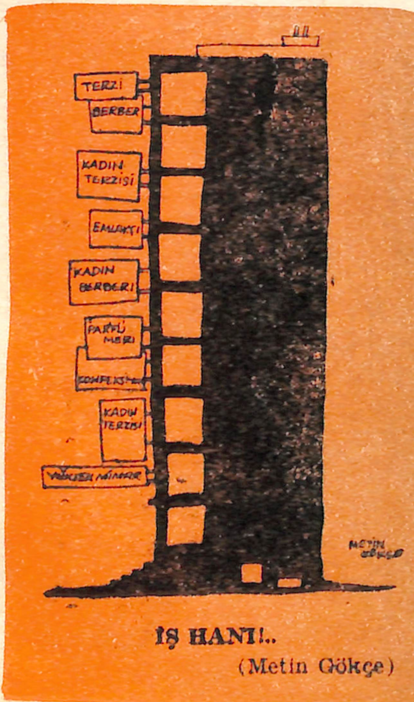
FELÂKETİN BÜYÜĞÜ

İkisi de, daireye yüzleri gözleri sargılar içinde gelmişlerdi. Biri:

— Hayrola, dedi, ne oldu sana?

— Sorma birader, diye dert yandı öteki. Karım, postaya atmağı unuttum diye cebimde bulduğu bir mektup yüzünden bu hale koydu beni. Ya sana ne oldu?

— Benim karım da cebimde bir mektup buldu. Yakmağı unutmuştum!..

İŞ HANI!..

(Metin Gökçe)

DERS

Kocası hapisteydi. Oğlunu kavga ederken görünce dayanamadı, terbiyesini verdi:

— Utanmıyor musun evlâdım? Babandan ibret alsana! Bak, beş sene hapse mahkûm olduğu halde uslu durduğu için cezası üç seneye indiriliyor!

MÜDDET

Delikanlı, sevgilisine yalvarıyordu:

— Ne olur, bir kerecik öpeyim seni...

Kız razı oldu:

— Peki, ama çabuk. Annem yarım saate kadar eve dönecek.

KADINCA

VAMP!..

Yazan : NEYYİRE

«Gazetelerden: Avrupada «Vamp» modası aldı yürüdü.»

VAMP... Esrarlı kadın, sır kadın... Bir yan bakışına, bir gönül takan kadın - ipe dizili al al, yürek biçimi çamaşırlar gibi -. Bir yan bakışı ile yığın yığın erkeği yere seren kadın. (İskambil kâğıtlari gibi).

Vücudü hayal, gözleri labirent, dudakları bilmece kadın...

Bu moda bize de gelirse.. Terzide prova bir âlem olur: Vamp meraklısına elbi se dikiliyor.

— Sıkınız, kuzum, sıkınız.

Nefesini tutar, karnını çeker. Bir solukta, kar gibi eriyip incelmek sevdasında. Terzi mezüreyi sıkar.. Şerit, yağların arasında kaybolurken... terzinin dudaklarından bir rakam fırlar... Ağız dolusu bir «90».

90 santim bel ve «Vamp» olma hülyası...

Makyajda büyük bir değişiklik olur: Ayna karşısında boyandıkça kadının üstüne sanki gölgeler çöker. Akşam gibi esmer gölgeler değil... Geceden parçalar... Göz kapakları karanlık, göz uçlarından yağlı bir karanlık taşar, nerdeyse baktığı yerleri bile karartacak. Avurtlarını çeker bırakır. Çeker bırakır. Olmaz. Çökmeli bunlar. Gölgelesin mi, ne yapsın? Vamp dediğinin avurtları birbirine geçer. Biliyor mu sanki.

Kenar mahallede kız turnayı gözünden vurur. Komşuda kıskançlık fırtına gibi eser. Anne çıkışır:

— Büyük sözü dinlemezsin ki... Sana şu allıktan vazgeç demedim mi? Koca bulacaksan hortlağa dön. Görmedin mi, Vamp mı ne karınağrısı idi o kız?

Berberde bir kararma, karartma yarışı. Katıksız, ışıltısız siyah saç... Zoraki sarışın fabrikası berber salonları, zoraki esmerler imâline başlar. E... Vamp, esrar demek. Esrarsa karanlıkta.

Komplimanlar değişir:

— Vallahi, tam bir Vampsınız.

Aşk dilinde yenilikler:

— Sevgilim, öyle bir «Vamp»sın ki...

Genç kızlarda yeni rüyalar:

— Gittikçe «Vamp» laşıyorum..

Genç kadının yürüyüşü, yürüyüşten başka her şeyi hatırlatır. İçinden:

— «Vamp», yürümez, süzülür, uçar.

(Bu vücudu çekecek kanat!..)

Ninem yaşındaki kadınlarda kül altında kıvılcımlanma başlar:

— Hele şükür bize göre bir moda. Başka bir dünyadan bakar gibi...

Ve nihayet... minicik kızlarımız aynada göz süzer, ağız büzer, dönüp sorar:

— Anne, ben ne zaman Vamp olacağım, daha çok mu var?

Olur mu, olur.

Moda bu...

KÜÇÜK Sahne'de bir «Çayhane» lâfıdır gidiyor. «Aman» dedim kendi kendime, «Tiyatro'nun sevimli müdürü, esmer güzeli Galip San, yoksa Kulis lokantasından sonra bir de çayhane mi açtı? Bir anlayayım». Ve, bir anda kendimi Küçük Sahne'nin kapısında buldum. Sahiden de Galıp San, mûtat nezaketiyle her gelene «Hay hay» diyordu. Beni de, âdeta hanımlar tarifesinden aşırı bir tebessümle karşıladı. Sonra:

— Ah, dedi, sen misin? Geç içeri, geç içeri..

Ben de geçtim içeri. Ohhooooo.. Bir de baktım ki, ne kadar kalbur üstü güzel varsa gelmişler. İşte meselâ, meşhur dedikodu kraliçemiz Fitne Fücur, harikulâde bir sarışının kulağına dudaklarını dayamış, fiskosta..

— Kuzum, neye hep yazılarında ahbaplarını çekiştirirsin? diye sordum.

— Herkesten iyi onları tanırım da... dedi.

Bu sırada biri tenkitçi Sabri Esad'a soruyordu:

— Şekerli mi olacak, sade mi?

— Sade, sade, dedi o Ben de kâfi miktarda şeker var, bâri kahvemiz sade olsun...

Semizotu kurusunu çay niyetine içemediğim için, bayağı tiryakileşiyordum.

— Yahu, çay ne zaman? diye çıkıştım.

— Şimdi, içeride... dediler.

Gerçekten de gong vurdu. Salona geçtik. Löbon, Markiz, Hing-Life gibi yüksek çayhaneler bir müddettenberi tatil olduğu için, eşine dostuna çayhanelerde randevu veren, yahut evinde değil de oralarda kabul günü tertipliyen nekadar kibar hamfendi varsa, bu akşam Küçük Sahne'deydiler. Meğer, bu çayhane de bir komedi değil miymiş? Bu oyunu bize, tiyatronun yeni rejisörü Agâh Hün oynamış meğer. Buna agâh olunca tepem attı. Lâkin nezaketen, neremin attığını belli etmedim. Derken perde açıldı. Tiyatroda herşey altüst olmuş: haydut yapılı Agâh Hün, korkunç bir rolde değil, gayet sevimli ve komik. Buna mukabil herkesi güldüren sevimli Münir Özkul ciddi mi ciddi. Hele Nevin Seval... Misafir sanatkârmış bu eserde. Lâkin ağzını açıp Tanrı kelâmı söylemiyor. Biraz Japonca dansetti. Nükhet Borovalı, iri gözlerini daha da açarak, Vedat Nedim'in karısına Nevin'i gösterdi:

— Ne güzel oynuyor değil mi? dedi. Çok güzel sesi var bilhassa:

Bir sahnede Nevin, geyşa kızı sıfatiyle Münir'e çay koyuyor ama, koyuyor gibi yapıyor. Tabii, Japonyalı değil, İstanbullu'yken biz Tekel çaylarını içemezsek, Japon rolüne çıkmış bir artist ne cesaretle sahici çay ikram edebilir?

İlk perde arasında, herkes nefes almak için, salondan daha havasız olan küçük hole çıktı. Tanınmış hanımlar konuşuyorlardı:

— Mevzu Okinawa'da geçiyormuş. Neresi acaba?

— A... Bilmiyor muydunuz? Taş kasab'ın alt tarafı...

— Yok yok... Bir adaymış galiba...

— Öyleyse hayırsız adalardan biridir. Baksana şekerim, bir saattir şurada...

— Ama güreşen delikanlıların vücudunu gördün mü? Yazı nerede geçirmişler acaba?

Bunu soran, maceralariyle meşhur bir duldu. Tanırsınız, onun için ismini söylemiyeceğim. Bir aralık genç filim yıldızlarından Şükran Süley'i gördüm:

— Çayhane'yi beğeniyor musunuz? diye sordum.

— Kokteyl salonunu tercih ederim... dedi.

Biz konuşurken Neriman Köksal geldi. Bilirsiniz tabii. Hani şu Puro sabunu reklâmlarının güzel yıldızı..

— Demek Küçük Sahne'ye misafir kabul ediyorlar? diye bana sordu.

— Herhalde... dedim.

— Ama misafirine göredir belki... dedi.

— Herhalde... dedim.

— Geyşa kızı rolünü yadırgamadım doğrusu... dedi.

— Herhalde... dedim.

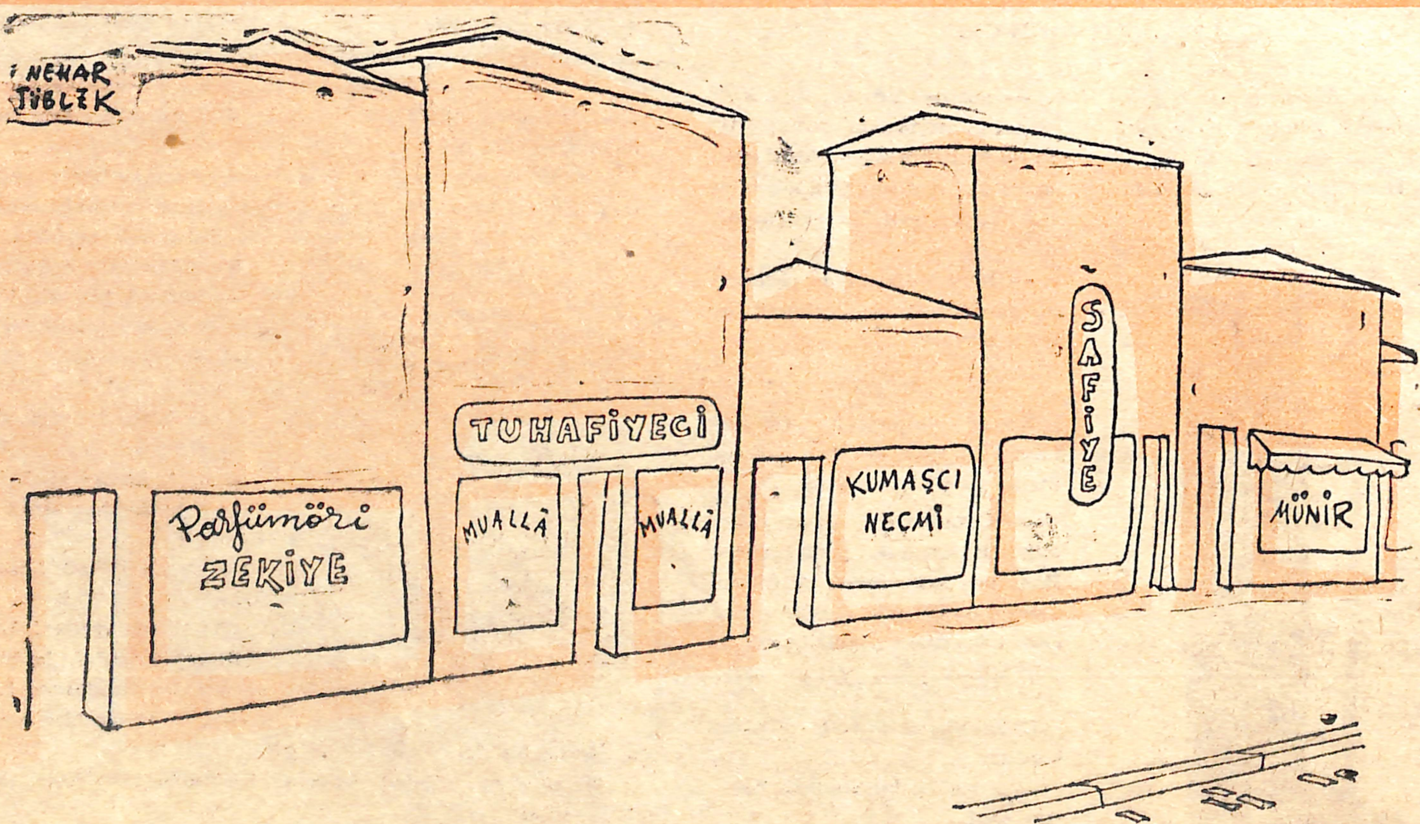
— Siz başka lâf bilmez misiniz? diye çıkıştı.

— Herhalde... dedim.

Bunun üzerine Neriman Köksal, güzel boyanmış kaşlarını çattı, can alan dudaklarını büzdü ve güzel sırtını döndü. «Evet efendim, geyşa kızı tam size göredir» diyeydim de dayak mı yiyeydim yani?

Çayhane'nin ikinci gongu vurdu. Millet salona girerken, baktım olacak gibi değil, çay içemedik bâri bir nargile çekeyim diye, çıktım.

— Görünmeyen Adam —

SES SANATKÂRLARININ İSTİKBALİ!..

(Nehar Tüblek)

NE İÇİNMİŞ?

Fotoğrafçıya bir genç adam girdi. Elinde küçücük bir resim vardı:

— Bundan balon üstüne büyütmek istiyorum, yapabilir mi siniz? diye sordu.

— Yaparız ama, dedi fotoğrafçı, ne balonu?

— Boks balonu...

Fotoğrafçı hâlâ bir şey anlıyamamıştı. Adam izah etti:

— Klüpte boks antrenmanı yapacağım balon var ya? Hani boyuna yumruklarız... işte onun üstüne...

— Neden ama?

— Orasından size ne... Bizim ev sahibinin fotoğrafı bu...

YAŞ MESELESİ

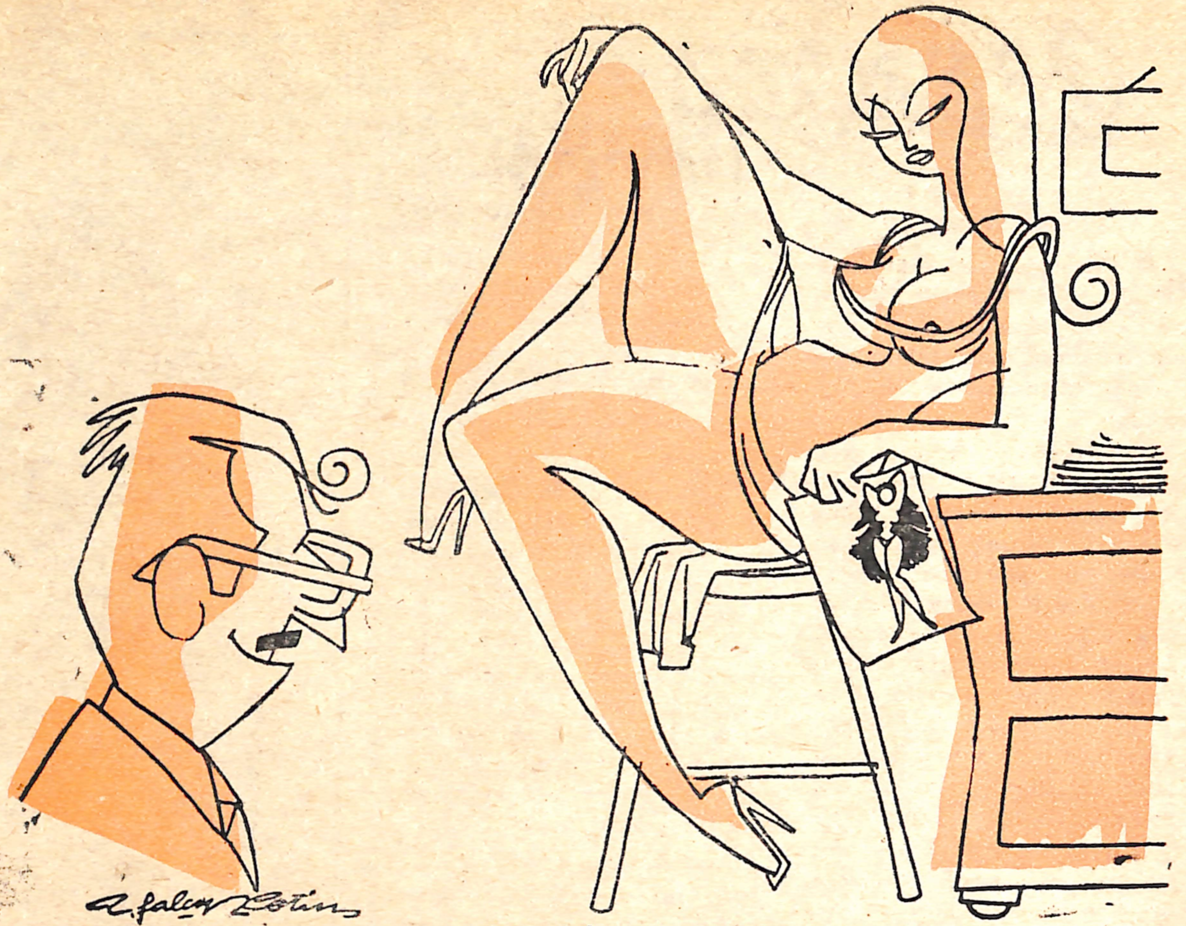
Misafirleri vardı. Lâkin, Muhlis, erkenden uyuklamağa başladı. Bu sırada, misafir hanım, Muhlis'in genç karısına döndü:

— Maşallah, dedi, kocanız yine kendini iyi muhafaza etmiş kendi yaşına göre...

Genç kadın acı acı güldü:

— Kendi yaşına göre evet ama, benimkine göre değil!..

Bayan Sekreter — Biz terbiyevî mecmua çıkarıyoruz ressam bey... Böyle açık saçık resimler basmıyoruz!... (Yalçın Çetin)

★ HİKÂYE ★

Mesleğe Giriş

MEŞHUR romancı Kerami Olak için, bu, hemen hemen büyük bir felâket olmuştu. Ne? mi diyeceksiniz? Tabii yaşlı hizmetçisinin ölümü. Elli yıldanberi ailenin, yarısına yakın bir zamandanberi de bizzat Kerami'nin hizmetindeydi. Sanki ondan bir parça haline gelmişti kadın. Zengin ve bekâr bir romancı, günün şöhretlerinden biri için bu da az bulunur mazhariyetlerden değildi hani. Ne de olsa eski zaman terbiyesi almıştı kadıncağız ve muharririn hiçbir şeyine el sürmez, hiçbir işine burnunu sokmağa kalkmaz, katiyyen gevezelik etmezdi...

Şimdi, kendine yeni bir hizmetçi bulmak zarureti karşısında, Kerami Olak, ne yapacağını şaşırmış durumdaydı işte. Gazeteye ilân verecek oldu. Lâkin öyleleri müracaat etti ki, insan sarrafı kesilmiş olan romancı, yüzlerine bakmağa dahi dayanamıyordu: yaşlıcaların avurt zavurtlarından geçilmiyordu. Gençlerininse ekseriya kalçaları iri ve oynak, göğüsleri fazla küstah, bakışları arsız ve davetkârdı.

Ne yapacaktı zavallı Kerami? Hangisini alacaktı?

Allahtan bir meslekdaşı kendisine birini tavsiye etti de, seçme güçlüğünden kurtardı onu. Bu da gençten bir kadındı ama, gayet terbiyeli, edepliydi. Daha bir aile pansiyonundan yeni ayrılmıştı. Orta işlerine bakıyordu orada. Meslekdaş:

— Tek kusuru ağzından dirhemle lâf çıkması... demişti.

— Boşboğaz değil demek...

— Hayır. Ne çirkin sayılır, ne güzel. Daha ancak yirmisinde...

— Yirmisinde ha...

— Evet. Tek istediği de kendisine el atmağa kalkmaman. Erkeklere bu bakımdan katiyen tahammülü yok...

— Desene benim arayıp da bir türlü bulamadığım hizmetçi bu...

Kerami Olak da Allahtan başka bir şey istemiyordu. Onun mutlak bir sessizliğe ihtiyacı vardı. Büyük, uzun bir romana çalışıyordu. Hiçbir şekilde rahatsız edilmek istemiyordu. Zihnini tamamiyle eserine vermek niyetindeydi.

İlk ağızda Neclâ, meşhur romancının hoşuna gitti: iri, baygın bakışlı gözleri, nemli ve kalın dudakları, ince, kuğu gibi boynu vardı. Hizmetçi demeğe bin şahit isterdi. Kimbilir ne gibi bir zaruretle bu hayata atılmıştı. Sonra kız, son derece derli topluydu. Kerami savrukluktan nefret ederdi. Alışmamıştı o zamana kadar böyle şeye. Neclâ herşeye dikkat ediyor, herşeyi yerli yerinde bulundurmasını gayet iyi beceriyordu. Yeni efendisi ona tek bir tavsiyede bulunmuştu:

— Gazetecilerden nefret ederim. Bu herifler gayet arsız, aç gözlü olurlar. Ne verseniz doymak bilmezler. Kapıdan kovarsınız, bacadan girmeğe kalkarlar. Yeni eseriniz mi var? Derhal mülâkat için koşarlar. Katiyyen, anlıyor musunuz? Katiyyen bunlardan birini evimde görmek istemem. Sokmıya çalışmasınız içeri...

— Bana güvenebilirsiniz efendim. demişti Neclâ.

— Güveniyorum sana.... Güç olur farketmek bu adamları... Her kılığa girerler çünkü.

— Siz merak etmeyin, kapıyı çarparım yüzlerine...

— Aferin. Böyleleri için katiyyen evde yokum ben.

Kerami, apartımanın kapıcısını da bir müddet sonra ustalıkla sorguya çekti ve Neclâ'yı arayıp soranları tahkik etti. Bunlar içinde hiç de öyle istenilmiyecek, şüpheli kimseler yoktu.

İşler bu merkezdeyken, tatlı bir bahar sabahı, Kerami Olak'ın danalar gibi böğürdüğü, bağırıp çağırdığı, tepindiği, yeri göğü birbirine kattığı duyuldu. Nasıl kudurmasındı? «Aydabir» dergisini açar açmaz, hani can sıkıntısı yüzünden, kendisinin bir alay resmiyle karşılaşmıştı: önden, arkadan, yandan, aşağıdan, yukarıdan çekilmiş bir alay resim. Sade kendinin olsa neyse... O zamana kadar kimseye göstermediği yeni romanının müsveddelerinin de klişeleri basılmıştı... Koskoca bir de başlık: Meşhur bir yazarın yirmi dört saati: Saygısız muhabir, yataktan kalktığından başlıyor, yerinden yatıncaya kadar en basit bir hareketini bile kaçırmadan yazısına kaydediyordu.

Onun böğürtülerine Neclâ koştu geldi.

— Kim? diye haykırıyordu Kerami. Kim soktu bu mendeburu evime?

— Hiç kimse...

— Nasıl olur? Bu malûmatı sen vermedinse, nasıl öğrenirler?

— Anlatayım efendim. Ben, yanınıza girmeden önce bir roman yazmıştım. Ama hiçbir gazete basmak istemedi. Meşhur olmalıymışım. Bunun için de meşhur birisinden bahsetmeliymişim. Meselâ, sizin gibi, ele geçmesi zor biriyle röportaj yaparsaymışım, romanımı da o zaman basabilirlermiş, meşhur muharriri atlatan bir gazetecilik enstitüsü mezunu sıfatiyle... Anlıyorsunuz ya? İşte benim hizmetçiliğimin hikâyesi...

— Hikâyeci —

Açık göz HAMMAL

★ HİKÂYE ★

Çeviren : Hasan Ali EDİZ

431 numaralı el arabasının sahibi Tophaneli Ali Şipşak, kasketini yana yıkarak istasyonun basamaklarına oturmuş, bir arkadaşiyle çene çalıyordu:

— Sen benim ne anasının gözü olduğumu bilmezsin!.. Ben, daha yolcu trenden inmeden, bir bakışta ondan kaç para sızdıracağımı bilirim. Ben pazarlıksız iş yaparım. Yolcunun yanına yaklaşır: «Beyefendi, derim, şehrin neresine isterseniz yarım liraya götürürüm!» Bu yarım lira, tıpkı oltaya takılan yem gibidir. Herif taksiye binse, dünyanın parasını alacaklar. Tabiî bu yarım lira ona pek çekici görünür.. Adam eşyalarını arabaya doldurur. Tıpış tıpış arabanın arkasından yürümeğe başlar. Herif yürür, hem de için den kıskıs güler. Hani enayiyi kafesledik gibilerden. Öyle ya.. Ev, cehennemin bir bucağında. Bu kadar eşyayı, bu zamanda buraya kadar hangi enayi götürür? Neyse, lâfı uzatmıyalım. Eve gelince, herif keseye el atar. Yarım lirayı çıkardıktan sonra, gönlünden kopan 10 kuruşu da buna ekliyerek uzatır: «Al bakalım, der, hakkını helâl et!» Ben suratımı ekşiterek: «Teşekkür ederim, hiç para vermeyin!.. İnsanda biraz insaf olmalı!»

«— Fakat neden?»

«— Neden olacak? Bu zamanda buraya kadar bu kadar eşyayı yarım liraya götürecek bir başka enayi bulursanız, ben size bu paranın beş mislini veririm.»

«— Ama sen kendin bu kadara razı oldun!.»

«— Ben seni vicdanlı bir insan sandım. Sen vicdanlı bir adamsan, benim hakkım ne ise onu verirsin! Ben yumuşak başlı bir adamım. Küfür etmek âdetim değildir. Canıma tak etmedikçe kim seye el kaldırmam. Dün, ağzını burnunu dağıttığım adam, gerçekten de buna hak kazanmıştı. Tabiî siz buna imkân verecek değilsiniz! Benim hakkım yarım lira değil, iki buçuk liradır.»

Herif suratını asarak:

«— Ama ben böyle olacağını bilseydim, bir otomobil tutar, hem eşyamı taşıtır, hem kendim biner dim.»

«— Vallahi o sizin bileceğiniz iş. Keşke dediğiniz gibi yapsaydınız! Ben yumuşak başlı bir adamım. Mecbur olmadıkça kimse ile kavga etmem! Geçenlerde bir kadınla saç saça, baş başa geldik, benim suçum değil.. Ben kadını saçlarından yakalamış, karakola sürüklüyordum. Kadın, hem yerler de sürünüyor, hem bangır bangır bağırıyordu: «Öldürsen bir kuruş fazla vermem!» Bu kadının bütün saçlarını yoldumsa, kabahat benim mi?»

Yolcu, benim bu son sözlerim üzerine ensesini kaşır, düşünür. Nihayet:

«— Peki, peki, der, kavga edecek değiliz!. Alın bakalım istediğiniz parayı..»

Ben, tabiî, işi bu kadarla bırakacak enayilerden değilim. Sesimi yükselterek:

«— Bana bak babalık, derim, böyle surat burun edeceksen hiç para verme!.. Sağlık olsun!.. Ben üşenmem, eşyanızı gerisin geriye istasyona kadar götürürüm.

«— Aman kardeşim, sen deli misin? Doğrusu ben bu yolu bir defa daha yürüyecek kadar deli değilim!! Vazgeçtim, al sen paranı, âfiyetle ye!»

Hulâsa, uzun münakaşalardan sonra, eşyayı adama teslim etmeğe razı oldum. Tabiî buna razı olmak için heriften tam beş lira sızdırdım. Fakat sana anlatmak istediğim neydi bakayım?. Ha, şu kız hikâyesini... Evet, bir gün yine böyle müşteri beklerken, bir de baktım ki, şık bir kız çıktı. Kız hem şık, hem güzeldi. Adana treninden inmişti. Belli ki, yeni zenginlerden biri... Usulca yanına sokuldum:

«— Küçük hanım, dedim, müsaade ederseniz bavulunuzu ben götüreyim. Şehrin ne tarafına isterseniz yarım liraya gitmeğe hazırım!»

Kız güldü:

«— Evim şuracıkta.. Yarım lirayı gözden çıkardıktan sonra 75 kuruş verir bir dolmuşa binerim. Ama madem ki siz yarım liraya götürüyorsunuz, 25 kuruş 25 kuruştur. Bavullarımı arabanıza yükler, ben de biraz yürümüş olurum.»

Kızın eşyalarını arabaya yükledim. 10 dakikada kızın evine geldik. Tabiî ben numaralarıma başladım: Kolumun yeni ile alnımdaki terleri sildim. Burnumdan solumağa başladım. Kız benim bu halime bakarak:

«— Canım siz pek de kokmuşsunuz, dedi.»

«— Ne yapalım küçük hanım, dedim, boru değil, yük bu!»

«— Canım efendim yükten biz de anlarız. Şunun şurasında, kaç kilo yük var?»

Kız bana bir lira uzattı. Gerçekten de ücretim bu kadardı. Ama ben bu kadarla kalır mıydım? Numaralarıma başladım:

«— Teşekkür ederim, dedim, hiç vermeseniz de olur!»

«— Az mı buldunuz?»

«— Tabiî az. Bir buçuk bile az..»

Kız bir kahkaha atarak:

«— Yahu, dedi, bana bir buçuk lira verseler ben bu eşyalardan başka sizi de istasyona kadar götürürüm.»

BİR ANKET DOLAYISİYLE :

Gazeteci — Affedersiniz efem... Çocuklarınızın terbiyesinden memnun musunuz, yoksa değil misiniz!.. (Nehar Tüblek)

Şu anasının gözü kıza iyi bir ders vermek istedim:

«— Peki, dedim, ben size bir buçuk lira vereceğim. Haydi bakalım, beni istasyona kadar götürün!»

«— Haydi binin!»

Durur muyum hiç? Hemen arabaya atladım.

«— Haydi bakalım, dedim, çek şimdi!»

Kız arabanın önüne geçti. Arabanın kayışını boynuna geçirerek, çekmeğe başladı.

Ben arabadan gelene geçene dilimi çıkarıyor, reveranslar yapıyor, gülüyor, elimle de kızı işaret ediyordum. Fakat, canına yandığımın, kimse benim bu halime aldırmıyor, işi çok tabiî görüyordu. Kız ise, hiç bir şeye aldırmadan arabayı çekip duruyordu. Bu gidişle gerçekten de arabayı istasyona kadar götürecekti. Hemen arabadan atladım. Kız:

«— Neye indiniz?» diye sordu.

«— Ben şaka ettim yahu!»

«— Böyle şaka olmaz! Siz şimdi bir buçuk lirayı uçlanın bakalım!»

«— Ama istasyona kadar götürmediniz ki, size ne diye para vereyim!»

«— Ben götürmekten caymadım. Cayan sizsiniz! Binin götüreyim!»

İçimden: «Peki, dedim, madem ki hamallığa özeniyorsun, götür bakalım! Ama benden hava alırsın!..»

Araba gıcırdadı, tıngırdadı. Nihayet istasyona geldik. Arabadan atlıyarak, kasketimi başımdan çıkardım, alaycı bir edayla yerlere kadar eğilerek,

«— Teşekkür ederim küçük hanım, dedim.»

«— Teşekküre karnımız tok, dedi. Sen hele şu bizim bir buçuk lirayı toka et bakalım!»

Artık iyice içerlemiştim:

«— E, artık bu kadarı yeter, dedim. Senin yüzünden 1 saatta kim bilir ne kadar müşteri kaçırdım?»

Kız, hiç bir şey anlamamış gibi:

«— Haydi bakalım, dedi, çok söylenme! Bir buçuk lirayı elden gel!»

Ben arabayı kızın elinden almak istedim, vermedi:

«— Şayet karakolu boylamak istiyorsan, oraya da gideriz, dedı.»

Kızı, şöyle hafifçe iterek arabayı elinden almak istedim. Elimden öyle bir yakaladı ki, parmak kemiklerim birbirine geçti sandım. Hiç de böylesini görmemiştim.»

«— Yahu, dedim, mademki senin de hamaldan farkın yokmuş, mademki sen de bizdenmişsin, ne diye böyle şık giyinerek elâlemi aldatıyorsun?»

Kız bir kahkaha attı:

«— Sporcu olmak şık giyinmeğe mâni değil ki... Ben her gün, senin ağırlığının iki misli yükle, saatlerce oynuyorum.»

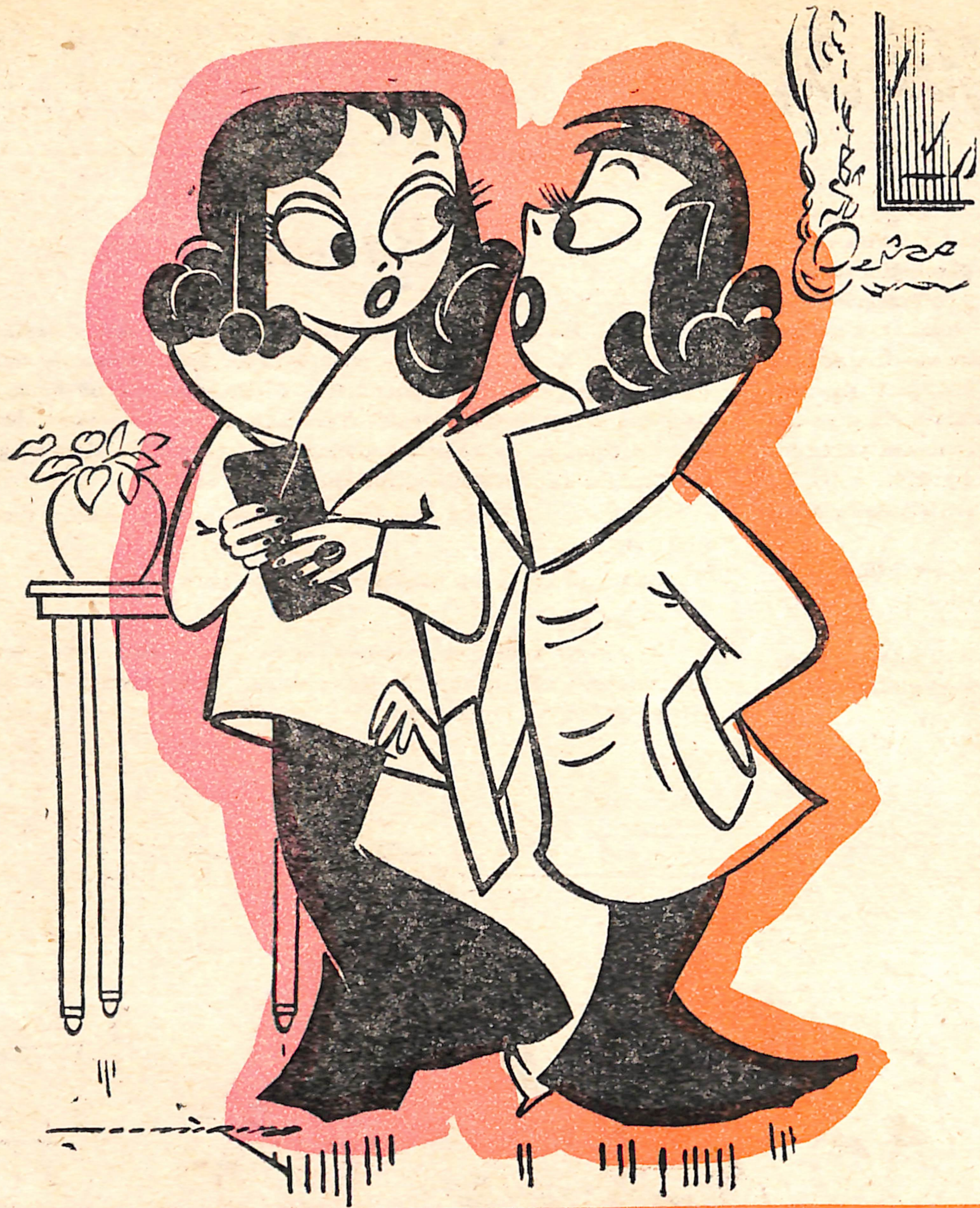
Kız bunları söylerken, arabayı ona bırakarak kaçmak istedim, fakat adım atmama imkân kalmadan çelik gibi parmaklariyle ensemden yakaladı:

«— Nereye gidiyorsun? Paraları vermeden adım bile atamazsın!»

Baktım ki, kurtuluş yok, çıkarıp paraları verdim. Kız:

«— Kısa günün kârı bu kadar olur!» diye paraları cebine indirdi.

Sonradan öğrendim. Halter şampiyonlarından meşhur Beyhanmış.. İşte bazan, böyle yolcular da rastlıyor..

— Şu İngilizler çok tuhaf... Prenses Margarit bir kere nişanlanıncıya kadar ben dört kere nişanlı değiştirdim!...

YAZISIZ!..

(Tonguç Yaşar)

Haftanın Fıkraları

OH NE ALÂ..

Seyyar satıcı kapıyı çaldı. Genç ve güzel bir kadın açtı. Gençliğini ve güzelliğini tamam lıyacak herşey de üzerinde mev cuttu. Altın bilezikler, küpeler, kolyeler vesaire vesaire. Satıcı, âdeta neye uğradığını şaşırdı. Bu güzellik karşısında diyecek söz bulamadı. Kadın yalnızdı, evde de kocası yoktu.

— Bir şey mi istediniz? diye sordu.

— Beyle görüşecektim....

— Ankara'da... Bir ay sonra dönecek...

Birdenbire aklı başına gelen satıcı hemen içeri girdi. Rahat bir nefes aldı:

— Zararı yok, dedi, beklerim...

Barem

Küçük Sahne'nin misafir aktrisi Nevin Seval, eski ahbaplarından avukat Rasim Cenani ile görüşüyordu. Tabiî, tiyatroda temsil olmayan bir çarşamba akşamı... Söz döndü, dolaştı, kadınlarla erkeklerin münasebetlerine geldi. Ters anlamayın, basbayağı ahbaplık.. İki taraf da, erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere ne gözle baktıklarını münakaşa ediyorlardı. Nevin Seval:

— Bir erkek için kadın, sadece kadındır... dedi. Rasim Cenani itiraz etti:

— Bakın bir erkek, kadınlar için yaşa göre değişir.

— Ne gibi?

— Meselâ erkek otuzundaysa, kadın: «Kim bu?» diye sorar. Kırkındaysa: «Ne iş yapar?» diye sorar. Altmışındaysa sadece: «Kaç yüz binlik?» diye sorar...

TENKİT

Genç bir tiyatro yazarı, ilk eserini, Şehir Tiyatroları edebi heyet reisi Reşat Nuri Güntekin üstadımıza getirmişti. Üstad eseri tetkik etti. Genç, heyecanla sordu:

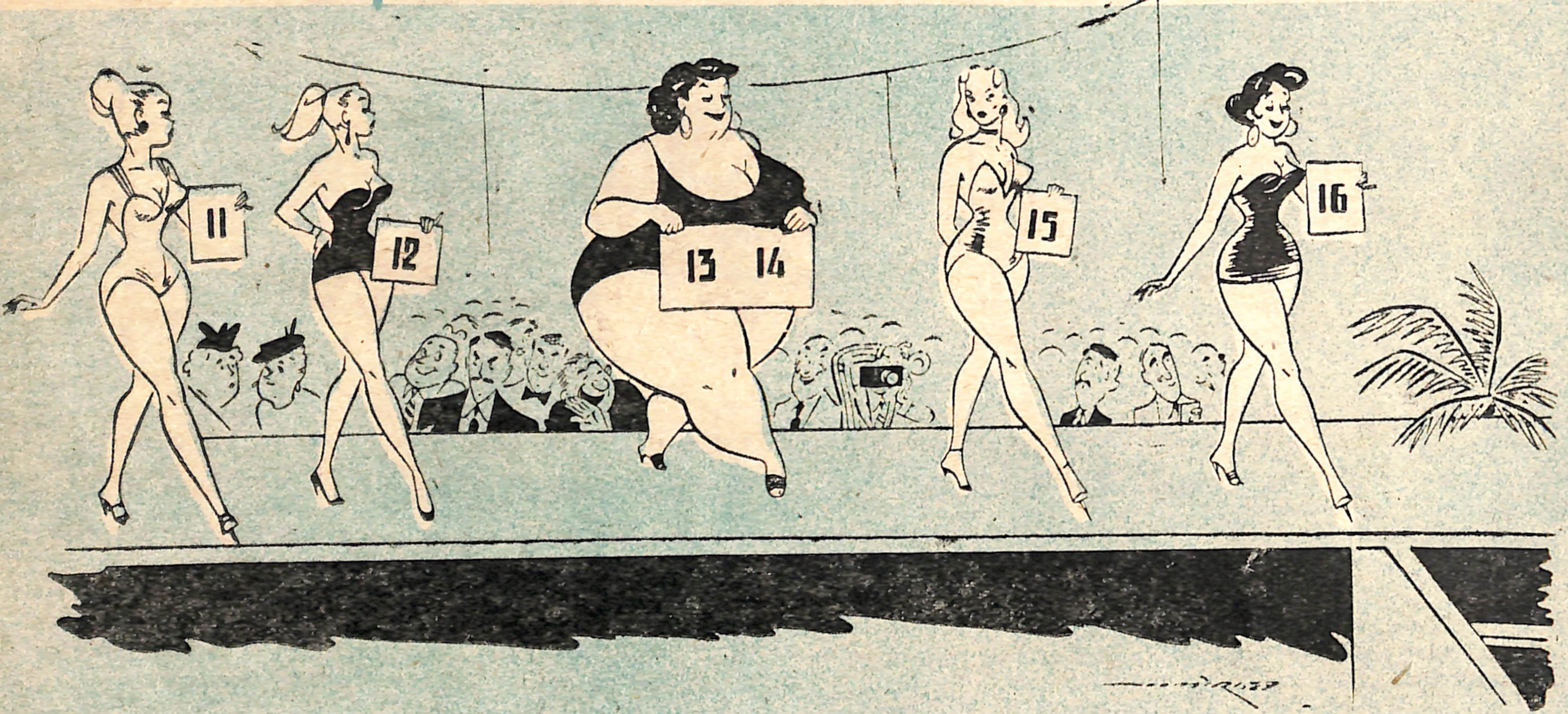
— Nasıl buldunuz üstad?

Üstad, meşhur nezaketiyle gülümsedi:

— Fena değil. Gerçi ilk cümlesinden itibaren gerçekten uzaklaşıyorsunuz ama...

— Uzaklaşıyor muyum?

— Öyle ya... «Perde açılınca, kapıcı gazetesini okumaktadır» diyorsunuz. Halbuki hiç bir kapıcı «gazetesini» okumaz. Okudukları hep kiracıların gazeteleridir..

Son güzellik müsabakasından bir sahne!...

ÇABUK OL

Şehir Komedi tiyatrosu, Anadolu'da bir turneye çıkmıştı. Piyesteki rolü icabı, aktörlerden biri kılıcını çekip, Mehmet Karaca'nın göğsüne saplıyacaktı. Lâkin tam aktör kılıca sarıldı, aksilik bu ya, kılıç kından bir türlü çıkmıyordu. Bir hamle, ikinci hamle, nafile.... Bunu tahmin edemiyen Mehmet Karaca ise, elini göğsüne koyup yuvarlanmak üzereydi ki, dayanamadı ve bağırdı:

— Çabuk ol mel'un... Yoksa korkudan ölürüm ha...

AMERİKANIN NOKSANI

Malûm ya şimdi Sovyet Rusya da dünya yüzüne talimli turistler göndermeğe başladı. Bunlardan biri, dönüşünde arkadaşları tarafından sorguya çekildi:

— Nasıl buldun Amerikayı?

— Vallaha tuhaf yer. Bakıyorsun, bazı teknik noktalarda bizimle beraber, hattâ ileri bile. Ama yine bakıyorsun, bir çok noktalarda bizden geri....

— Sahi mi? Ne gibi meselâ?

— Meselâ temizlik hususunda... Bizde her tren garında, halkı bitten kurtarmak için bir temizlik istasyonu vardır.... Amerikayı o kadar gezdim dolaştım, hiçbir garda böyle bir şey görmedim. Heriflerin haberi bile yok...

TECRÜBEYLE SÂBİT

Doğrusu yakışıklı bir genç de ğildi. Bununla beraber, şikâyeti annesini hayrete düşürdü. Diyordu ki:

— Şu İstanbulda da evlenme ğe niyeti olmıyan ne kadar çok kız var anne ha....

— Ne biliyorsun oğlum? diye sordu annesi.

— Tabiî bilirim. Teker teker kime sordumsa bu cevabı aldım!

AMERİKALI MODA MÜTEHASSISLARI ERKEKLERİN ELMAS TAKACAKLARINI İLÂN ETTİLER!.. -GAZETELER-

Millî Müdafaa Vekili:
Fuat Köprülü

İşletmeler Vekili:
Samet Ağaoğlu

Tuhafiyeci sanatkâr:
Zeki Müren

Sultan-üş-şuara:
Yahya Kemal

BİZDE KİMLER NELER TAKACAK?

Mükâfat!

NAPOLEON Bonaparte, tenkide ve itiraza tahammül edemezdi. Bununla beraber, kendisine karşı hürmette kusur edilmemek şartiyle seciye sağlamlığını gösteren yerinde mukabeleleri müsamaha ile karşılardı.

Yaşı genç olduğu halde bir valiliğe tayin edilmiş bulunan Chabrol de Volvic, 1812 ekim ayında tertip edilen bir resmi kabulde, Tuileries sarayına gelmiş, İmparatorun huzuruna çıkmıştı. Napoléon, haşin bir tavırla:

— Buraya niçin geldiniz? diye sordu.

Genç vali:

— Hasta bulunan kayınpederim ressam Lebrun'ü yoklamağa geldim, haşmetli, cevabını verdi.

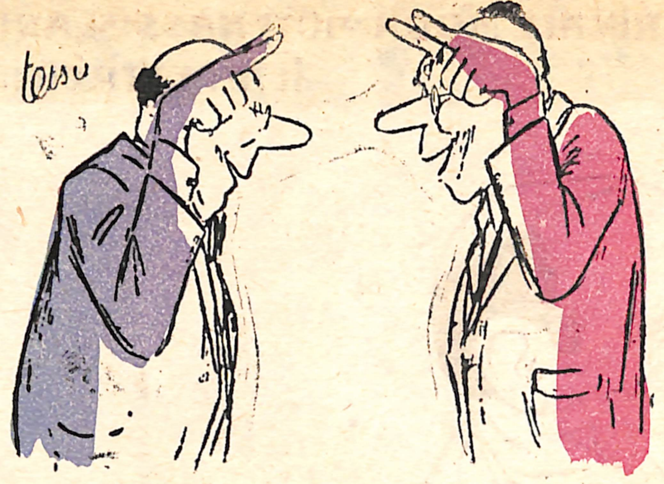
Napoléon, ayni huşunetle devam etti:

— Mösyö, eğer yaşınız bukadar küçük olmasaydı, devlet işlerinin her şeye takaddüm etmesi gerektiğini bilirdiniz. Ama neyleyim ki, bana, henüz memeden kesilmiş çocukları vali diye veriyorlar. Kaç yaşındasınız?

Mösyö de Chabrol, İmparatorun ateş saçan gözleri karşısında hiç tereddüde düşmeden cevap verdi:

— Haşmetli, tam sizin Arcole muharebesini kazandığınız tarihteki yaştayım!

İmparator, arkasına döndü, yürüdü. Fakat bir kaç gün sonra, Mösyö de Chabrol, İmparatorun valiliğine tayin edilmişti.

— Yaaa... Demek sen de?!..

— Fransız —

Kolaylıkla bir ev edinmede tek yol

Sizi, kısa zamanda ve muhakkak Bir ev sahibi yapacak olan yegane sistem Yapı Tasarrufudur.
Çünkü bu sistem Türkiye Emlâk Kredi Bankasının % 90 nisbetindeki az faiz ve Uzun vadeli Kredi imkânlarile desteklenmektedir.

TÜRKİYE
EMLÂK KREDİ BANKASI

DÜNYA MİZAHINDAN:

BULUNMAZ Hind Kumaşı

MLLE Suret, Wagram caddesindeki iş ve işçi bulma müessesesinin müdürüydü. Hizmetçinin verdiği kartviziti büyük bir ihtimamla elinde evirip çeviriyordu. Bir daha okudu:

Edgard Flapy du Bouquet
Champs-Elysées caddesi, 292.

— Buyur et bakalım, dedi.

Ziyaretçi, kalıptan çıkmış gibi, içeri girdi. Oturdu. Monoklünü, pantalonunun ütüsünü düzeltti.

— Bir emriniz mi var efendim? diye sordu Mlle Suret.

— Estağfurullah efendim. Bir ricam var sadece. Bir oda uşağı istiyorum. Ahpabım madam Fryleuse için. Zaten hizmetçi kızla aşçıyı da sizden tutmuştuk.

— Bundan basit bir şey yok, ama..

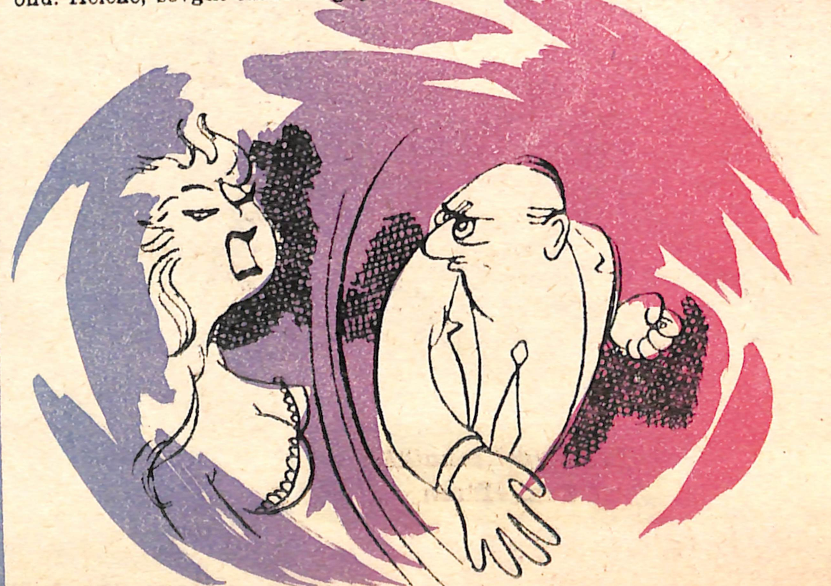
— Masraf gözümde değil. İş ki bizim bayan memnun olsun. Pek güç insan beğenir. Bilmezsiniz siz onu. Hélène, sevgili mahlûk gayet ince hislidir. Kibardır. Çok iyi terbiye görmüş, hisleri pek incelmiştir. Hemen inciniverir. Ruhu da çok incedir. Bayağılıktan, kabalıktan nefret eder. Günlük işler, bu aşağılık meşguliyetler onun ruhunu incitir. Görüyorsunuz ya bayan, ev işleriyle de ben uğraşıyorum onu kırmamak için. Aslına bakarsanız, oda uşağı için gelip onun sizden bir adam istemesi lâzım.

— Öyle ya...

— Gayet mükemmel, âdeta kusursuz, işe yarar bir oda uşağı lâzım kendisine. Bilhassa gayet namuslu olmalı. Uşağın haline, tavrına çok dikkat eder bizimki.

— Gustave'dan memnun olmamış mıydınız?

— Ben pek memnundum. İlle velâkin Mme Fryleuse istemedi. Gustave, beşinci kattaki hizmetçiyle işi pişirmiş. Madam Fryleuse için kendinden beş kat yukarıda bir hizmetçi için kafa yormak..

Tamam. Uşağa yol vermek daha ehven göründü, sizin anlıyacağınız. Doğrusu o, hizmetçilerle uğraşacak kadın değil. Marie Antoinette'in sarayında yaşamak için yaratılmış. Hulâsa bize gayet iyi yetişmiş, işinin ehli, zarafetli bir oda uşağı lâzım. Kısacası, Melle Suret, ha cumhurbaşkanına bir uşak yollamışsınız, ha bize... İşi böyle tutun.

Mlle Suret bir ân düşündü.

— Bulurum öylesini de, dedi. Zile bastı. Gelen hizmetçiye:

— Guy'yi çağırın, diye emretti.

Tombulca, sinsi bakışlı, ama ter biyeli görünen bir uşak girdi. İş bulma bürosu sahibi:

— Baptiste, dedi, bizim en iyi adamlarımızdandır. Size her türlü tavsiye getirebilir. İhtiyar bir markizin yanında üç sene kalmış tır. Karısı da ayni yerde oda hizmetçisiydi. Karısı kaçınca üç yer daha değiştirdi. Efendileri memnundu ama, o bir türlü memnun olamadı.

— Derli toplusunuzdur ya Guy? Madam Fryleuse buna pek önem verir.

— Hiç merak etmeyin bayım. Benim gibi, pazartesi günü kasabın çırağiyle, salı günü bakkalın çırağiyle, çarşamba günü manavın çırağiyle, perşembe sütçünün, cuma balıkçının, cumartesi kömürcünün çırağiyle sizi aldatıp pazar günü de ortadan sırrolan bir kadınla evlenirseniz, işter istemez her işi kendiniz görür, derli toplu olursunuz...

— İyi. Öyleyse bizim bayan da herhalde memnun olur.

— Karınız mı efendim?

— Hayır. Değil ama, öyle farzedebilirsiniz.

Mlle Suret lâfa karıştı:

— Felâkete uğrayalıberi Guy, acı sözlü oldu. Kusuruna bakmayın.

— Hayhay madmazel. Zaten evde pek konuşmak fırsatını da bulamıyacak.

Guy selâm verdi ve çıktı.

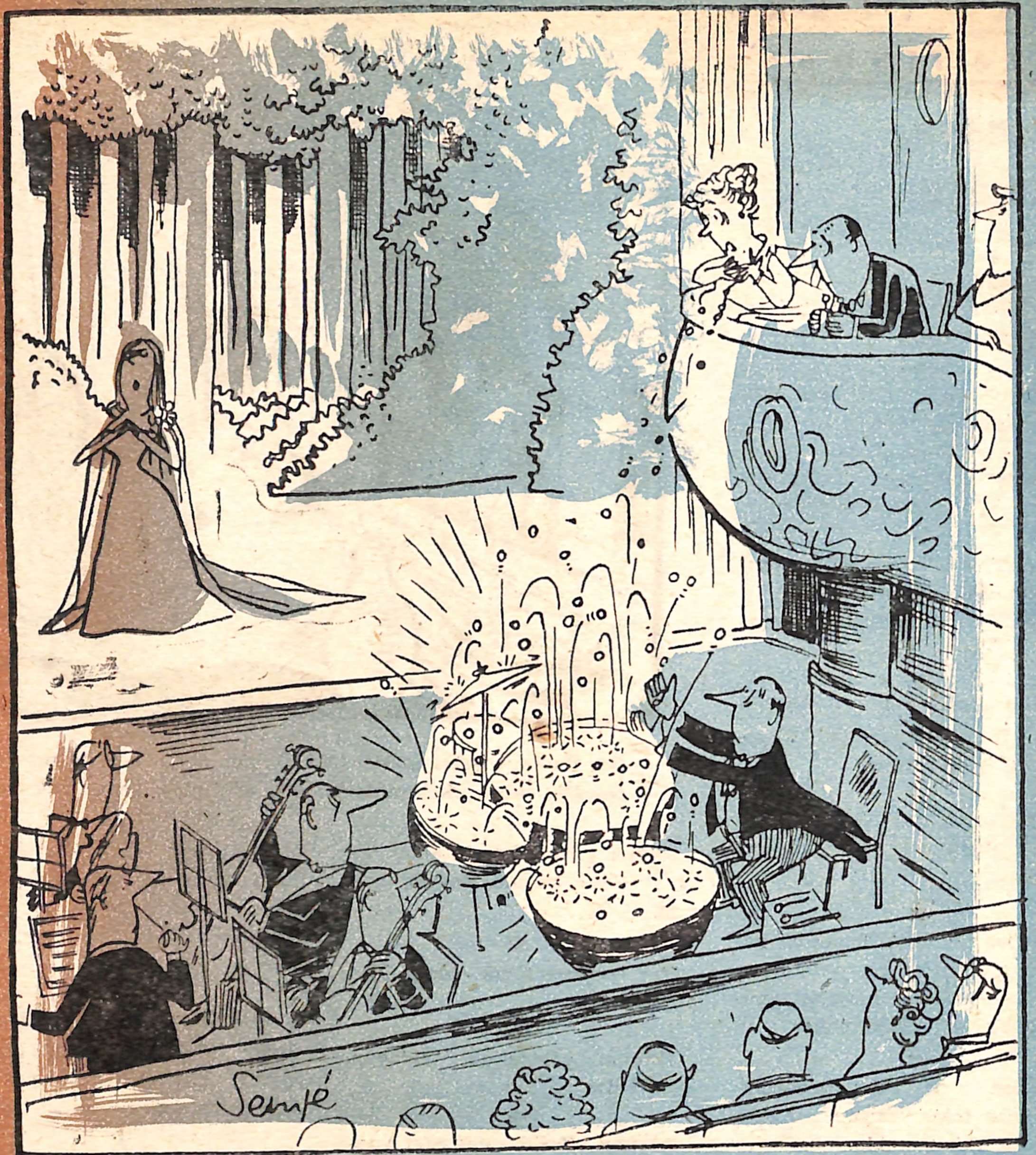
Aradan birkaç saat geçmişti. İhmal edilmiş bir yatak kıyafetiyle, Madam Récamier gibi bir şezlonga kendini atıvermiş olan Mme Fryleuse, âşıkının dönmesini bekliyordu. Bay Bouquet onun odasına girdi. Guy'yi de getirmişti:

— İşte senin yeni uşak... diye takdim etti.

Guy, gözlerini kadına dikmişti. Birdenbire Mme Fryleuse'ün yanaklarında iki şiddetli tokat şakladı. Sonra Guy'nin sesi duyuldu:

— Affedersiniz bayım, kendime hâkim olamadım. Beni bütün mahalleyle aldattıktan sonra ortadan kaybolan bu karıyı buluverince, dayağı basmak içimden geldi. Mamafih, vazifemi unutmuş değilim. Hamfendinin bir emirleri var mı acaba?

— Gerogres DOLLEY —

— Eyvaaaah, inci gerdanlığımın ipi koptu!.. — Fransız —

Voltaire'den Fıkralar

TESELLİ

Madam du Châtelet, Voltaire'in kırk yıllık sevgilisiydi ve tabii ayni isimdeki Marki ile evliydi. Kadın, güç bir doğumdan sonra öldü. Voltaire, madamın bir yüzük kaşı içinde kendi resmini sakladığını biliyordu. Ölümünden sonra, kocası yüzüğü açarken Voltaire de büyük bir heyecanla ha iş meydana çıktı ha çıkacak gibilerden bekliyordu. Fakat bir de açtılar ki, yüzük kaşından şair Saint Lambert'in resmi çıktı. Bunun üzerine Voltaire ferahladı ve, kadının kocasına:

— Üzülme dostum, dedi, ikimiz de aynı durumdayız. İkimiz de ayni sıkıntıdan kurtulduk!

İSBAT

Madam du Châtelet bir gün Voltaire'e:

— Siz ki güzelden anlamakla şöhret bulmuşsunuz, dedi, söyler misiniz bana, iyi ile güzel arasında ne fark vardır?

Zeki şair güldü:

— Siz hem iyi, hem güzelsiniz. Ama iyiliğinizin isbata ihtiyacı vardır, halbuki güzelliğinizin isbata ihtiyacı yoktur.

SEBEBİ VARMIŞ

Voltaire'in tragedyalarından biri oynuyordu. Lâkin temsil başarılı olmadı. Rakiplerinden rahip Pellegrin, birçok mısraların kendi eserinden aşırılmış olduğunu ileri sürdü ve bunu Voltaire'e de söyledi:

— Siz ki, bu kadar şöhretli bir yazar olasınız, sonra benim eserimi çalasınız...

Voltaire şaşmış göründü:

— Demek öyle ha? Şimdi eserin neden başarı kazanamadığını anladım...

Kıymetli İltifat

Madam de Stael, Benjamin Constant'la konuşuyormuş. Büyük artistin, madam de Stael'e yirmi bin frank borcu varmış. Parayı isteyince, borçlu, bu isteğe iltifatlarla mukabele etmiş:

— Gözleriniz dünyanın en güzel gözleri, madam, elleriniz şahane...

Madam de Stael şu cevabı vermiş:

— Dediğiniz belki doğrudur, ama başkaları bunu bana bedava söylüyorlar.

Okumaya, Yazmaya Dair...

Her kitaba bağlananı her kazığa bağlıyabilirsiniz.

★

Düşünmeden okumaktansa okuma da düşün. Daha iyi.

★

(Kıraat) a «Okuma kitabı!» demişler. Doğrusu güzel nasihat.

★

Kendimizin olmıyan kitabı okumak için daha çok iştiyak duyarız. Bu noktadan kitap kadına benziyor.

★

Kitaplarımızın halini gördükçe kitaba «Bitik» dememizin hikmetini daha iyi anlıyorum.

★

Frenkler «Söz uçar, yazı kalır.» diyorlar. Bizde yazı sözden evvel uçuyor.

★

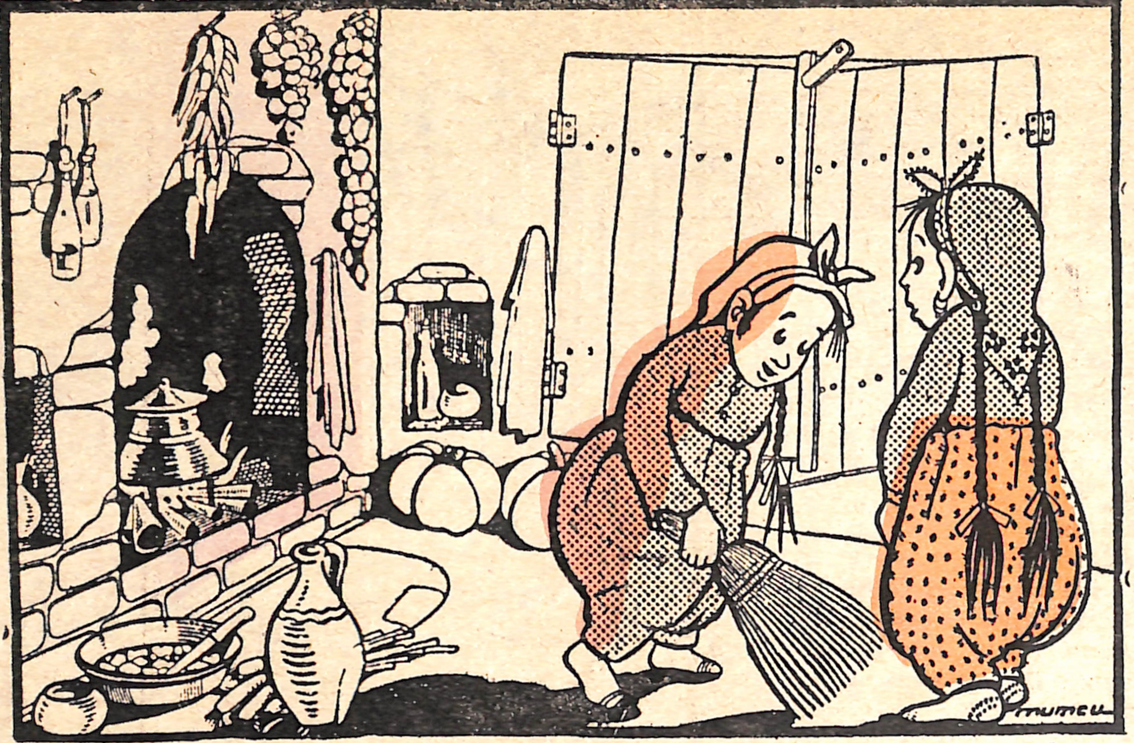
Ata sözü gibi tekrarlanan bir nasihat vardır: «Kış, yaz oku, yaz!» Bunun zamanla iki kelimesi unutulmuş olacak: Aklın yoksa.

★

Eskiden cızır cızır yazardık, şimdi takır takır yazıyoruz. Artan ancak gürültümüz oldu.

★

Çok fazla yazan ukalâ oluyor, çok fazla okuyan budala.

— Gız Fadime, şeher gızları gibi sen de küçümencikten mi silip süpürmeğe başladın?..
— Gardeş, onlar erkek ceplerini silip süpürüyorlarmış, ben odacığımızı süpürüyorum!..

Kâğıdı güzel öyle kitaplar var ki, ah keşki yazısız olsaydı, diyorum.

★

Her cemiyet lâyık olduğu kitaba nail olur.

★

Kitabını göster, ne olduğunu söyliyeyim.

★

Avrupa klâsiklerinde eski şarap lezzeti vardır. Naima ile Evliya Çelebiyi okuduğumuz zaman nargile içmiş veya enfiye çekmiş gibi olursunuz. Yeni eserlerimizin çoğu da İnhisar tütünleri gibi saman.

★

Kalem insanı yaşatmaz. Yenmez ki, yaşatsın.

★

Tek kitabı olandan sakınmalı derler. Böyle olduğu halde mekteplerimiz için tek kitap diye tutturup gidiyoruz.

★

Cildleri çok şatafatlı kitaplar büyüklere hediye edilmek içindir. Onlar dışından okurlar.

★

Medeniyet binasında temel kitap olduğu içindir ki, yüz elli bin (kılavuz) la yeni bir Babil kulesi yapıyoruz.

★

İçi hafif olsa bile her kitap kıyafetine göre ağırdır. Bunun için bizde kilo ile alınıp satılıyor.

İbrahim Alâettin GÖVSA

Topkapı Tramvayı

— Mehmet Akif'in defterinden —

— Binenler arka taraftan!
— Eziyyet etme, bırak!
— Senin nizamına gelmez şu hırtı dolmuşa bak!
— Abanma öyle kadın!
— Sen de yumru bohçanı çek!
— Bunak o bohça değil, çifte canlıyım gerçek,
— Zemâne tazesi yelloz.. hayâ umuru değil.
— Bilet!
— Ayol, nefes aldım mı, sor da öyle dikil!
— Çocuk, ayağıma bastın, ilâhi haktan bul!
— Tramvayın bil âlâsı eskidendi oğul:
Elektrikli değil, perdeliydi hepsi... evet.
Bugün ne erkeğe hürmet, ne yaş, ne haysiyet..
Ne yirmilik toka etsen surat asar onlar
Ne böyle rıhtım olurdu o eski tontonlar..
En önde vardacı kuvvet verip hemen tabana
Koşardı yuf çalarak.. arkasında dört kadana
Çekerdi tontonu.. derken yokuşta aksadı mı
İner de yardım ederdik.. bugün duraksadı mı
Meret bu, haddine düştüyse in de yardıma koş,
Hulâsa eskisi hem çok rahattı, hem pek hoş...
— Moruk, o türlü giden Cinci meydanında yarar.
Sekizde iş başı vurmazdı belli fabrikalar..
— Bu baş dönüp gidişin hayrı var mı, anlamadım...
Bir altı on paralık kes, biletçi evlâdım.

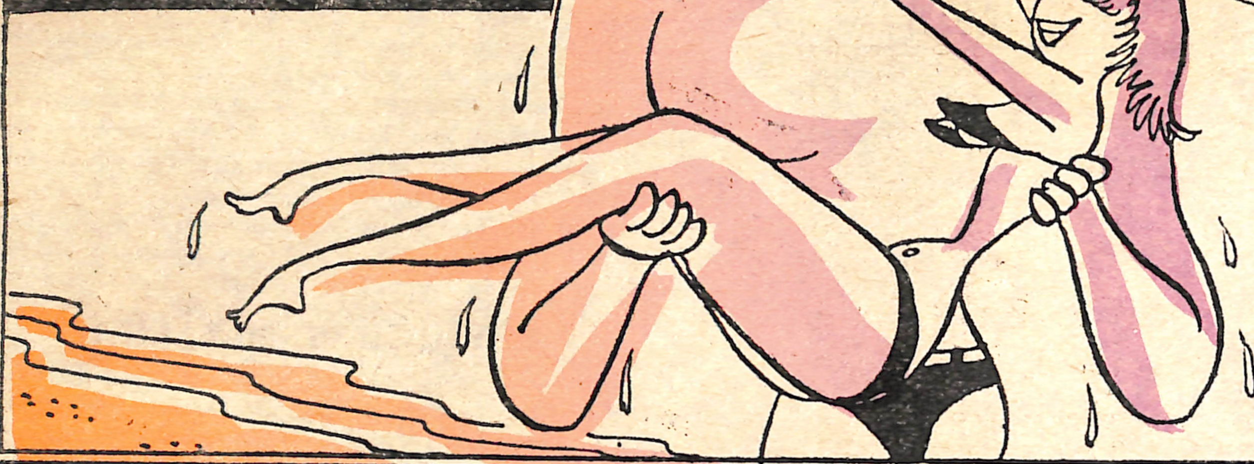
Kânunusani 1936

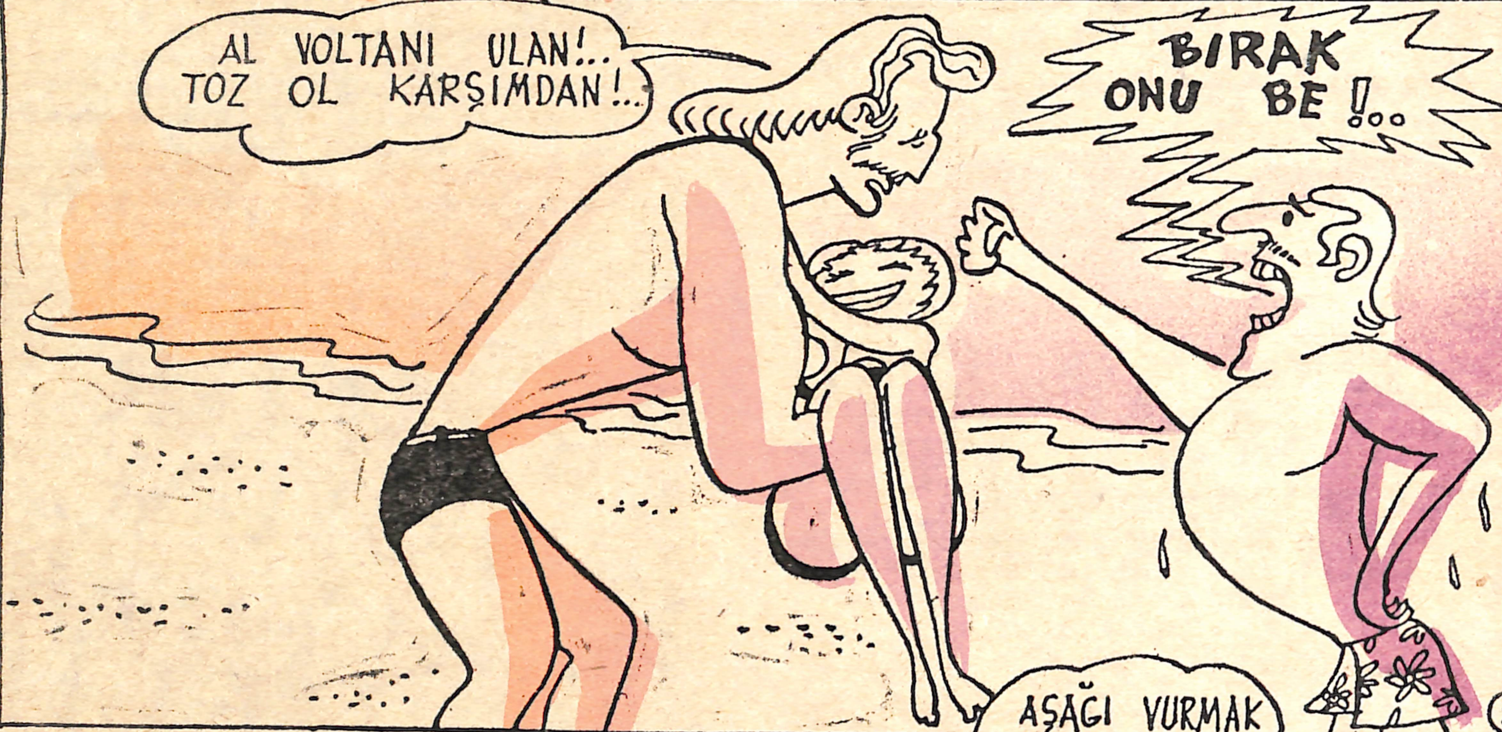
İbrahim Alâettin GÖVSA

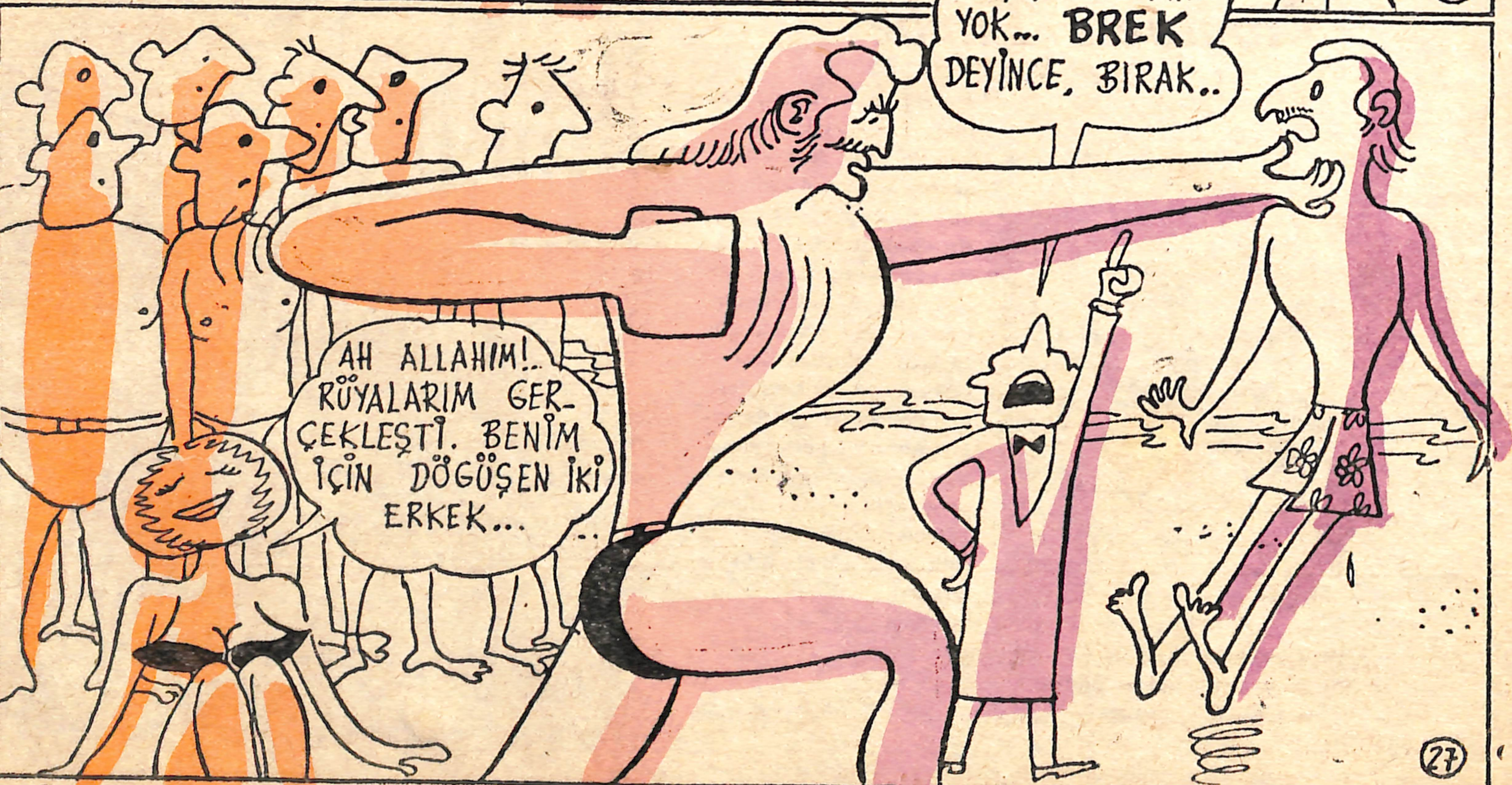
APARTMAN DAİRELERİ
PARA İKRAMİYELERİ
MEVDUAT SAHİPLERİNE
% 10 TENZİLÂT
SÜMERBANK

DENİZ ASLANI

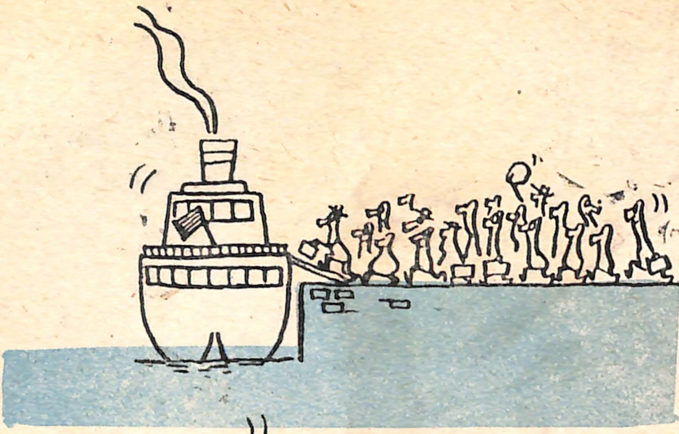
Yazan: EMİRKULU   Çizen: NEHAR TÜBLE

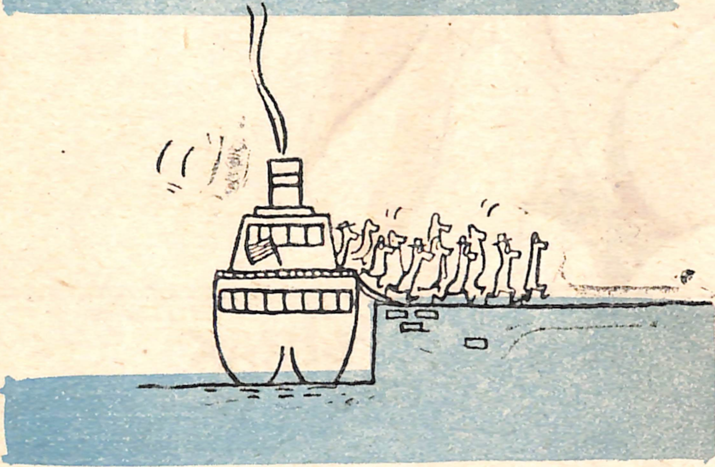

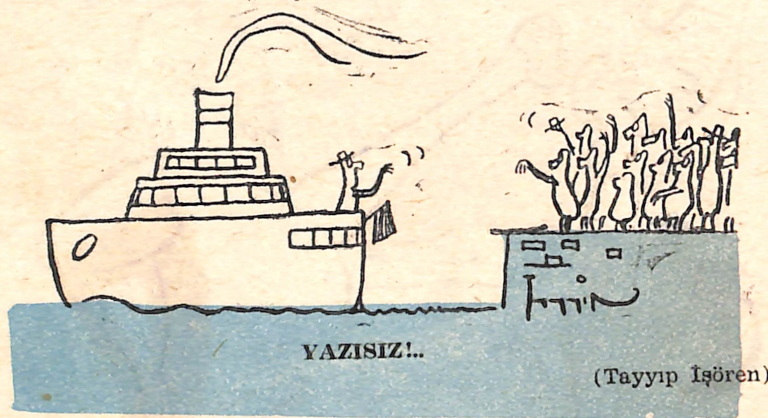

(Devam edecek)

YAZISIZ!..

(Tayyıp İşören)

Kim Haklı?

Fransa Kralı On Dördüncü Louis, nedimlerinden birisi ile tavla oynuyormuş. Bir meseleden dolayı aralarında münakaşa çıkmış. İkisi de kendisini haklı görüyormuş. Yanlarında bulunan seyircilerden hiç birisi ses çıkarmıyormuş. Kral, galerinin ta öbür ucunda bulunan, oyunu görmemiş olan Kont de Grammont'a seslenmiş, hangimiz haklıyız diye sormuş. Kont hiç tereddüt etmeden, kralın haksız, nedimin haklı olduğunu söylemiş. On Dördüncü Louis, bu hükmü beğenmemiş:

— Siz oyunu görmediniz ki, nasıl hüküm verebilirsiniz? demiş.

Kont de Grammont:

— Haklısınız, diye cevap vermiş. Oyunu görmedim, fakat eğer haşmetli kral zerre kadar haklı olsaydı, şu efendiler lehinizde konuşmak için bir an tereddüt ederler miydi?

SEYİRCİ VE MÜELLİF!

1787 senesinde, «FİGARO'nun DÜĞÜNÜ» nün bir temsilinde, seyircilerden biri yüksek sesle şöyle demişti:

— Bu Beaumarchais çok zeki adam.

Piyesin müellifi Beaumarchais, bu adamın yakınında bir locada oturuyordu. Bu söze kızdı, hemen müdahale etti:

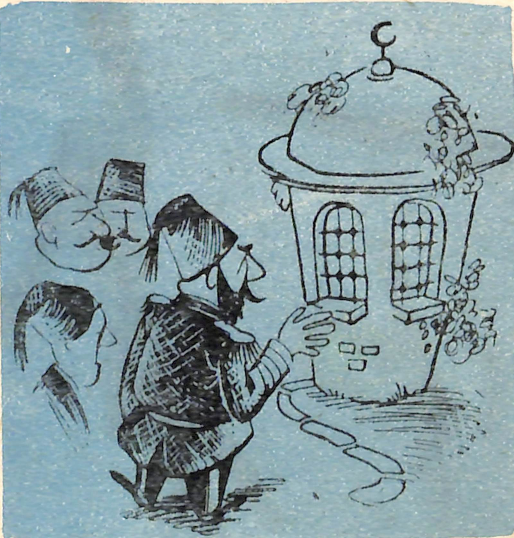
— Zannederim, mösyö tâbiri kullansanız dilinizi tırmalamaz.

Seyirci, şu şekilde mukabele etti:

— Ben dediğimden dönmem. Beaumarchais çok zeki adam, ama mösyö Beaumarchais münasebetsizin biri!

Tarihi fıkralar:

Yürüyen Türbe

Vefik paşa, Bursa valiliği zamanında orada yaptığı imar hareketleri arasında, bir caddenin genişletilmesini emretmiş. Bu cadde üzerinde (Yürüyen Dede) isimli bir evliyanın türbesi varmış. Caddeyi genişletmek için türbenin yıkılması icabediyormuş. O zamanın zihniyetine göre, bu hareket bir nevi küfür sayılacağı için, paşa ulemâyı ve eşrafı yanına almış, türbenin bulunduğu yere gitmiş. Yüzünü türbeye dönerek, kalabalığın huzurunda:

— Yürü ya dede! diye, üç kere bağırmış.

Sonra, hazır bulunanlara hitaben:

— Dede hazretleri elbette yürüyüp gitmiştir, demiş. Ayak altında kalacak değil ya!

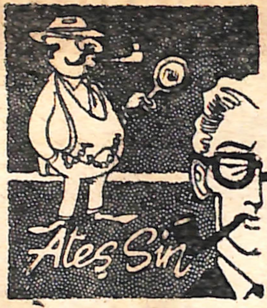
Arkadan, ameleye dönmüş, türbenin hemen yıkılmasını emretmiş.

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

MESKEN KREDİLERİ

zengin, para ikramiyeleri

VAKIFLAR BANKASI

POSTA KUTUSU 69

Dünyayı kafese koymuş beş Polis Hafiyesi Şarlok Holmes, Nik Karter, Mayk Hammer, Nant Pinkerton ,Dedektif Nik, İstanbulda

AKBABANIN MİZAHİ TEFRİKASI : 17

Fakat Mehlika... Posta pulu gibi, bir kere yapıştı mı, imkânı yok kopmazdı ki... Mecbur oldu avukat Hakkı Hakyemez, işi kısa kesmeğe. Hafız'ın karısiyle, Mustafa'nın memleketteki karıları, neye uğradıklarını anlıyamadan, günün birinde, resmî tasdikli bir avukat mektubu ile, boşanmış olduklarını öğrendiler...

Mehlika, bir yandan, muvakkat kaydiyle, Hafız'ın kendisi için döşeyip donattığı bir apartıman dairesinde oturuyor, yalnız âşıkına şarkılar söylüyordu. Ne maval okuduğu ise malûm. Fakat onun birdenbire Aile Saz salonu ile ilgisini kesişi, önce patronun, ondan sonra da belâlılarının gözünden kaçmadı. Bunlar, ileri geri haberler yaymağa başladılar. Nihayet, bazı ince sanat dergilerinin muhabirlerinden, tanıyanlar, Mehlika'nın yolunu keserek sahneyi niçin bıraktığını sorup durmağa koyuldular. Kadın, önce alay etti:

— Bir Hint prensiyle evleniyorum...

Bu haber, bomba gibi patladı. Dedikodu mütehassısı bir yaşlıca hatun, işi kalemine doladı. Artık gün geçmiyordu ki, gazetelerde:

Mehlika sahneyi neden bıraktı?

Meşhur okuyucu Mehlika'nın esrarlı tebessümü bir çok şey ifşa ediyor.

Mehlika'nın karasevdalıları ne haltedecekler?

Mehlika bu sabah sütünü içmedi.

Köpeği, mehlika'nın elini yalarken ısırdı.

Mehlika'nın köpeği senede kaç defa doğurur?

Ses sanatkârı Mehlika bugün Beyoğlu caddesinde karşıdan karşıya geçti...

Diye haberler ve resimler birbirini kovalamasın! Buna mukabil, Mustafa'nın dünya çapında bir perde yıldızı zannettiği Bingül Ece'den çıt çıkmıyordu. Bir iki defa:

— Yahu, Veli'ciğim, şu bizim Bingül'den hiç söz etmiyor bu kazatalar...

Diyecek olmuştu. Ama Kabzımal Veli, Hacının okuyup yazma bilmediğini, yoksa mutlakkak Şehir Meclisine seçilecek kadar açıkgöz olduğunu bildiği için, bu sözleri kıskançlıkla söylediğini de anlıyordu. Hafız ona yüksek sesle gazetelerde, kendi sevgilisine, gelecekteki karısına ait haberleri keyfinden uça uça okurken, Bingül'den hiç bahsetmiyordu. Veli bu işe de çare buldu. Bir halvet olduklarında, Hafız Sabri'ye usuliyle işi anlattı. O gün bugündür, Hafız, Hacıya gazete okurken mutlaka Bingül'den de haber söyler oldu.

Nihayet, günün birinde evlenmişlerdi işte. Evet, evet, ikisi de. Çifte düğün yapmışlardı. Sayısız dalavereli işe girdiklerinden, artık kurdukları şirketlerin, yaptıkları teşkilâtın hesabını kendileri değil, müdürleri tutuyordu. Bu hesapsız servetin ne kadarını ziyan ettiklerinin farkında bile değildiler. O hesâbî, o kurnaz Hafız Sabri, verdiği borç parayı, şu doksan bin lirayı, kırk binlik taksiti tamamladıktan sonra, Kabzımal Veli'ye ihsan edivermişti. Kızılaya metelik vermezdi ama, Kızılay da ona Mehlika gibi bir güzel kadın temin etmemişti ya...

— Değel mi emme, Hafız efendi? diye Hacı Mustafa bu noktaya temas ettikçe, Göbek Hafız tavuskuşu gibi kurulur:

— Elbette mâlimin zekâtını veririm. Emmâ velâkin kendi bildiğimce veririm... derdi.

Ankara vapuru, mevsimin kimbilir kaçıncı seferini yapmak üzere Tophane rıhtımındaki yolcu salonunun önünden hareket etmek üzeredir. Batı Akdeniz seferi... Yani batırılacak servetler, çıkarılacak dövizler kanatlanmak üzere... Gerçi bu vapurda resmî hiçbir kaçakçılık vak'ası olmamıştır. Olamaz da... Şefik Kaptan, maazallah, adamın gözünü patlatır. Ama gayri resmî firarlar görülmemiş şey değildir. İşte meselâ birinci mevki güvertesinden aşağıya bakan çok şık iki kadın, bunlardan. Tanımadınız mı yoksa? Bingül'le Mehlika canım... Evet, evet... Göbek Hafız'la Hacı Mustafa da aşağıdalar... Onlara el sallıyorlar:

— Sağlıcağla gidip gelin... Gadıköy vapuru bekler gibi gozlerimizi yollarda gomayın!

Eveeet... İş bu safhaya geldi... Mehlika Gülen, evlendikten sonra bir sinir illetine tutuldu. İşin garibi, Bingül de aynı hastalığa yakalanmıştı. En mütehassıs doktorlar, seyahat dediler de başka şey demediler. Öyle doktorlar vardır ki, yüzlük bir banknotla böyle zararsız bir tavsiyeyi esirgemezler. Hele Mehlika gibi kenarın dilberine... Bilhassa Muallâ gibi, pardon, Bingül oldu ya o da, güzellere...

Küçük, masum bir tavcılık teşebbüsü bakın ne âkıbetlere vardı. Muallâ'nın «enayi plâkisi» dediği şimdiki kocası Hacı Mustafa, o yıllarda Bingül'ün aşkiyle yanıp kavrulduğundan, kızcağızı «kurtarmağı» bir vicdan vazifesi edinmişti. Eğer Bingül diye kendisine yutturulan, öyle ya, düpedüz yutturulan Muallâ için ne bulunmaz bir Tunus gediği olduğunu bilseydi acaba ne düşünürdü?

Göbek Hafız da, elinde olmadan Mehlika'nın dâm-ı iğfaline düşmüştü. İçkinin payı büyüktü bunda. Bir suçüstü gösterisi, bir olup bitti vak'ası... Tamam... Doğrusu kabzımal Veli, bu meselelerde tam bir profesyonel sporcu meneceri gibi hareket etmişti. İşler, umduğundan daha parlak neticeye ulaştığından, dilediği kadar sükût hakkı alıyordu.

Yazık ki, Dörtler şirketinin işleri de kısa zamanda belediye hizmetlerine döndü. Gerçekten de onlar dörtlü bir şirket gibiydiler: Hafız Sabri'yle Hacı Mustafa, çeşitli iktisadî te-

şekküllerle ortaklık kurmuşlardı. Bingül'le Mehlika da, kendi aralarında su sızdırmayan bir ortaklıkta anlaştılardı... Anlaştıkları ilk mühim nokta, kocalariyle anlaşamamak oldu. Herifleri cayır cayır yakıp kavurduktan, avuçlarına alıp maymun gibi oynatacak hale getirdikten sonra, bir anlaşmazlık tutturdular. Mizaçları uymuyor, imtizaç kabil olmuyor... Hacı'ya, Hafıza bilmem hangi yabancı memleketten gelmiş mütehassıs hekim diye tanıttıkları henüz tüyü terlemiş sporcu delikanlılara ikide bir muayene olmalar... Vakitli vakitsiz «doktora» gitmeler... İnsanın içini dışını olduğu gibi gördüğü rivayet edilen «lötken» lere gitmeler...

— Canım, derdi Göbek Hafız, haydi seninkini anlıyorum Mehlika'cığım... İki gözümün nûru... Ama şu yosma Bingül'de de aynı hastalıkların bulunmasına şaşıyorum. Siz ananızdan ikiz mi doğdunuzdu yoksa?

Bu sırrı hiç kimse çözemezdi. Kabzımal Veli'den başka...

Veli ise, içtimaî vazifesi hitam bulduktan sonra, yeni evlileri kendi hallerine bırakmış, usta bir otel garsonu gibi meydanlardan silinivermişti. Vaktaki hanımlar gönül eğlendirmeğe başladılar; o da gerektiği zaman görünür oldu... Aradan bir kaç yıl geçtikten sonra, nihayet Bingül'le Mehlika, daha serbest kalabilmek emeliyle, bir seyahat tasarladılar. Fikirlerini de, hekimlik ilminin yardımı sayesinde, kocalarına kâbul ettirdiler. Onlar, iş güç gailesinden, böyle bir yolculuğa çıkamazlardı nasıl olsa... Zaten kaç gün sürecekti ki? Topu topu bir Akdeniz turnesi....

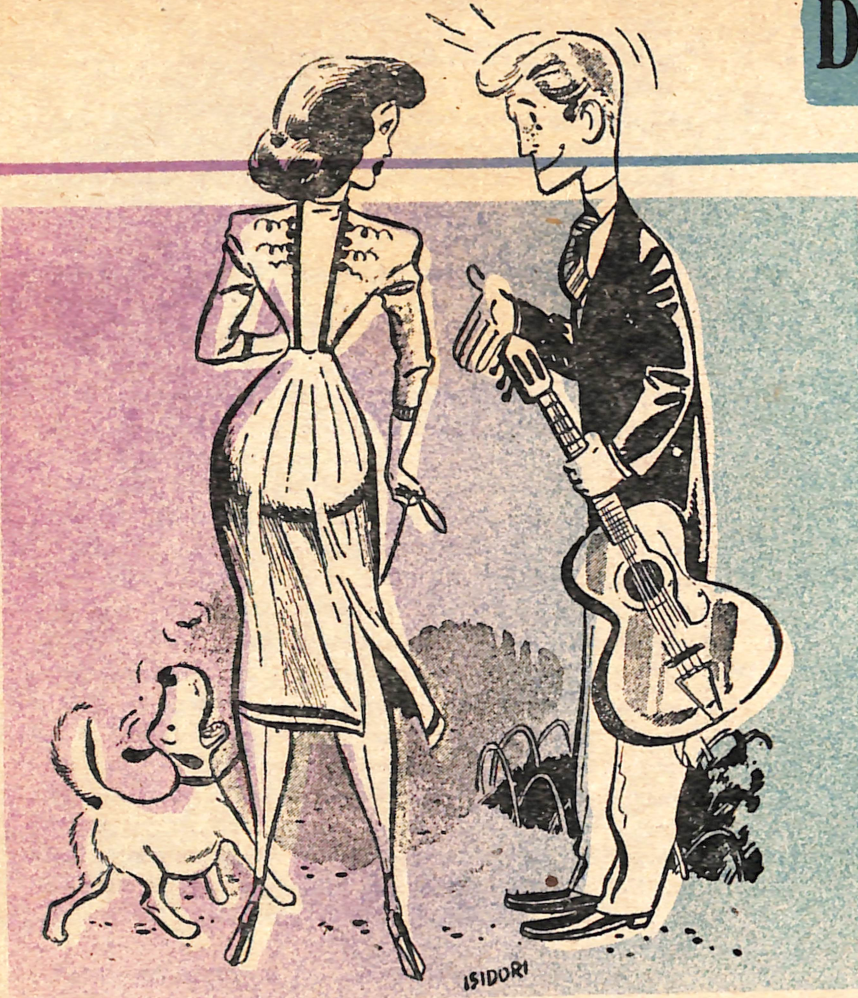
Vakit akşamdı. Ankara vapuru Çanakkale Boğazına girmek üzereydi. Muallâ ile Mehlika, birinci mevki güvertede, şezlonglara uzanmışlar, gevezeliğe dalmışlardı.

— Bonjur hamfendiciğim... Hayırlı yolculuklar...

Kıyafeti temizce, ama birinci mevki yolcusu olmıyacak bir yağlı saçlı delikanlı, teklifsiz bir tavırla Muallâ'nın şezlongunun ayak ucuna ilişiverdi. İki kadın da şaşırmışlardı:

(Devamı var)

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

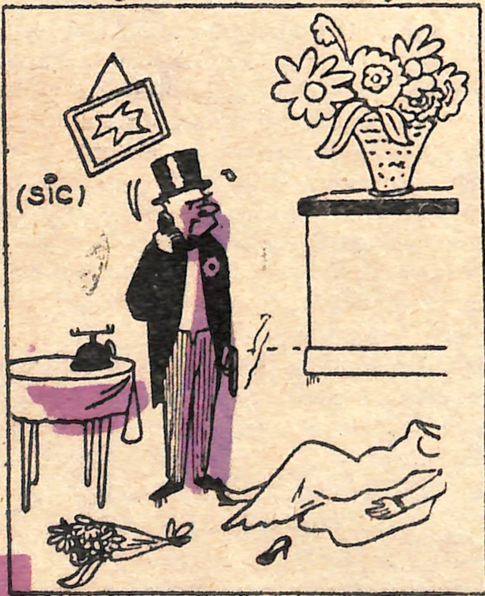

— Bayan, siz de kitarınızla bana refakat eder misiniz?..

— İtalyan —

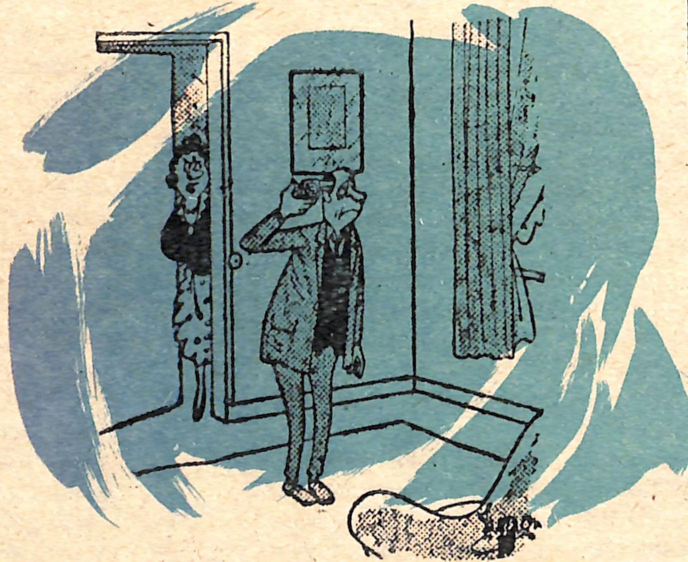

YAZISIZ!.. — Fransız —

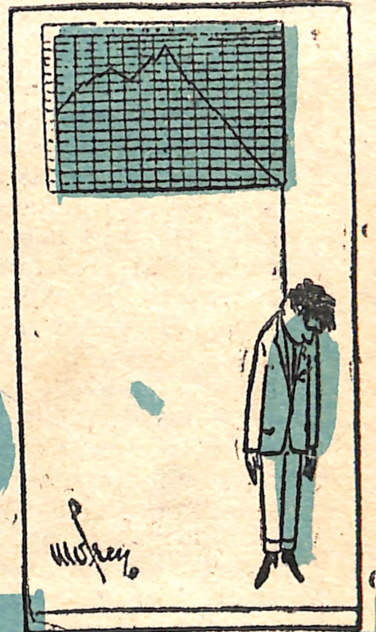
— Allo... Nikâhımızı feshediniz!..

— Fransız —

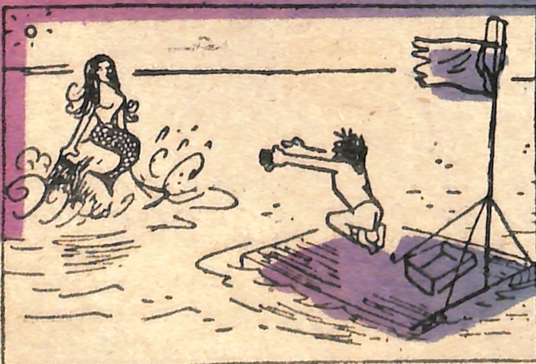
— Ne yapıyorsun, çocuğu uyandıracaksın!..

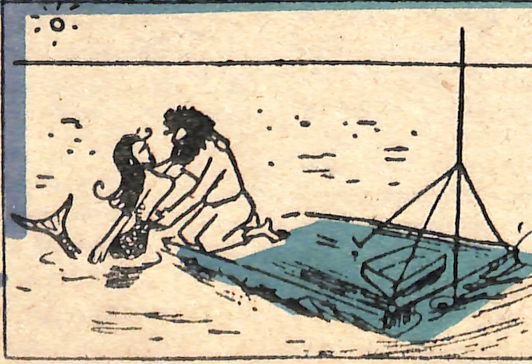
— Fransız —

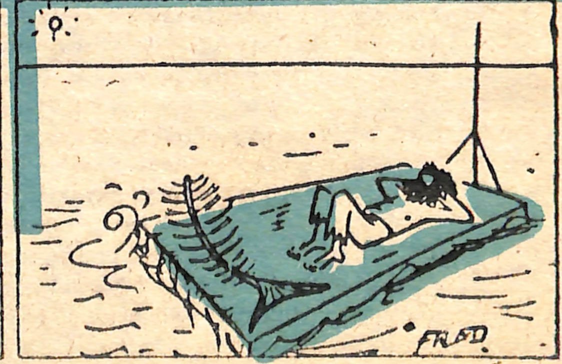

YAZISIZ!..

— Fransız —

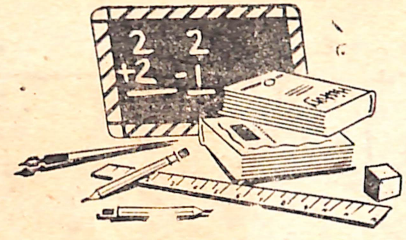

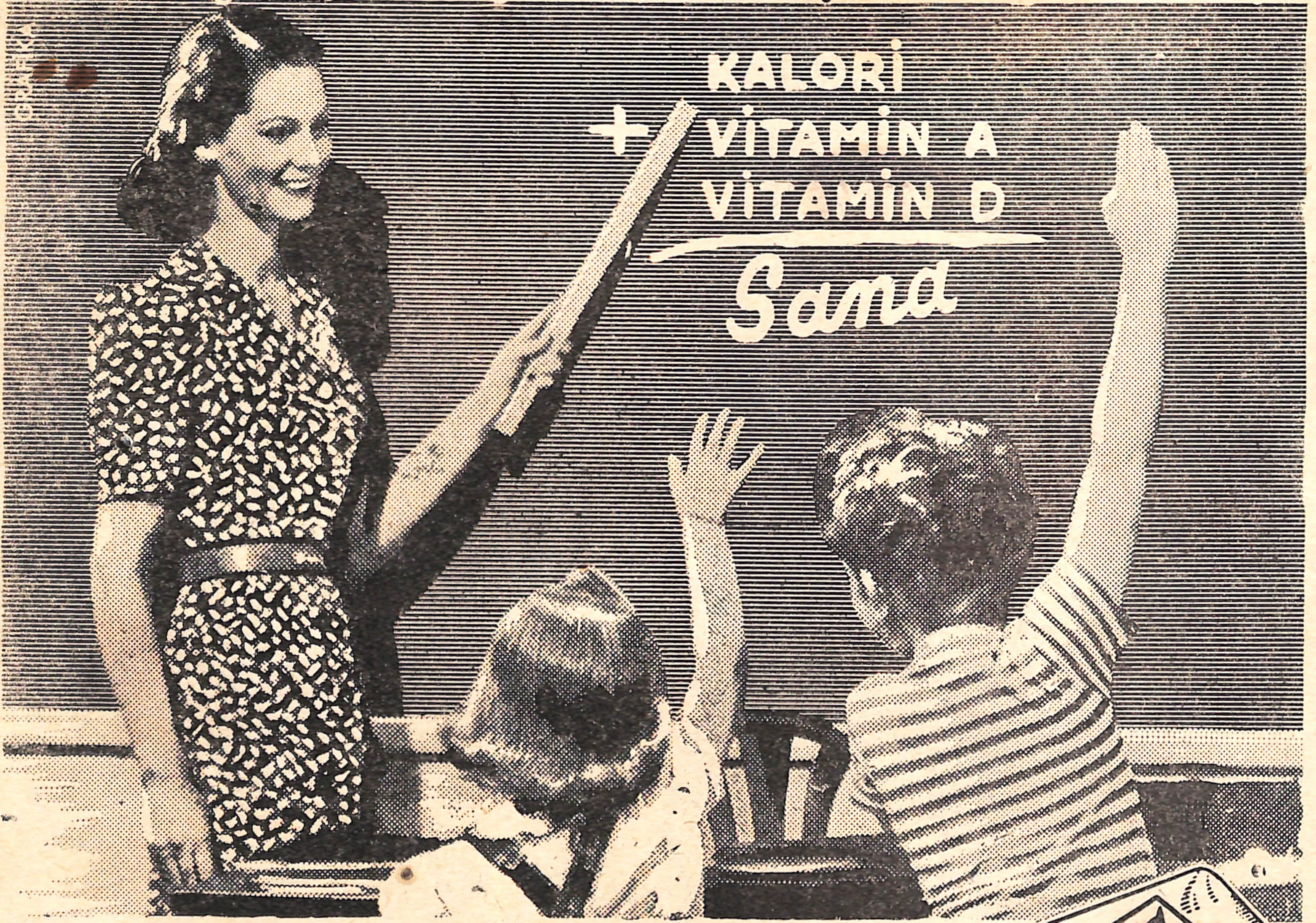

YAZISIZ!..

— Fransız —

Bütün anneler bunu biliyorlar mı?

Çocuklarınız sınıfta ve oyunlarında bir büyük insandan 3 misli fazla enerjiyi durmadan sarfediyorlar. Bunun için sıhhî ve kuvvetli bir gıdaya ihtiyaçları vardır. Sabah ve ikindi kahvaltıları için kalorisi ve A, D vitamini ve güneş şuaının verdiği vitaminleri bol, lezzetli ve besleyici SANA sürülmüş birkaç dilim ekmekten daha iyi bir şey yoktur. Sarfettikleri enerjiyi böylece kolaylıkla telâfi edeceklerdir. İmalinde kullanılan sâf ve birinci nevi yağlar sayesinde çok besleyici ve çok ucuz olan SANA hakikî bir enerji kaynağıdır.

Sana'yı, bisküvi ve pastalarınız için de kullanınız : elde edeceğiniz mükemmel netice hakkında bizzat siz hüküm vereceksiniz.

S. 29

UNİLEVER - İŞ TÜRK LİMİTED ŞİRKETİ İSTANBUL (BAKIRKÖY)

Aşk, İşkence, Korku!

Polis romanlarının en müthişi!

ÖLDÜRESİYE!

Bir gecede nefes nefese okuyacaksınız...

Bugün Çıktı

Ankara Sigorta

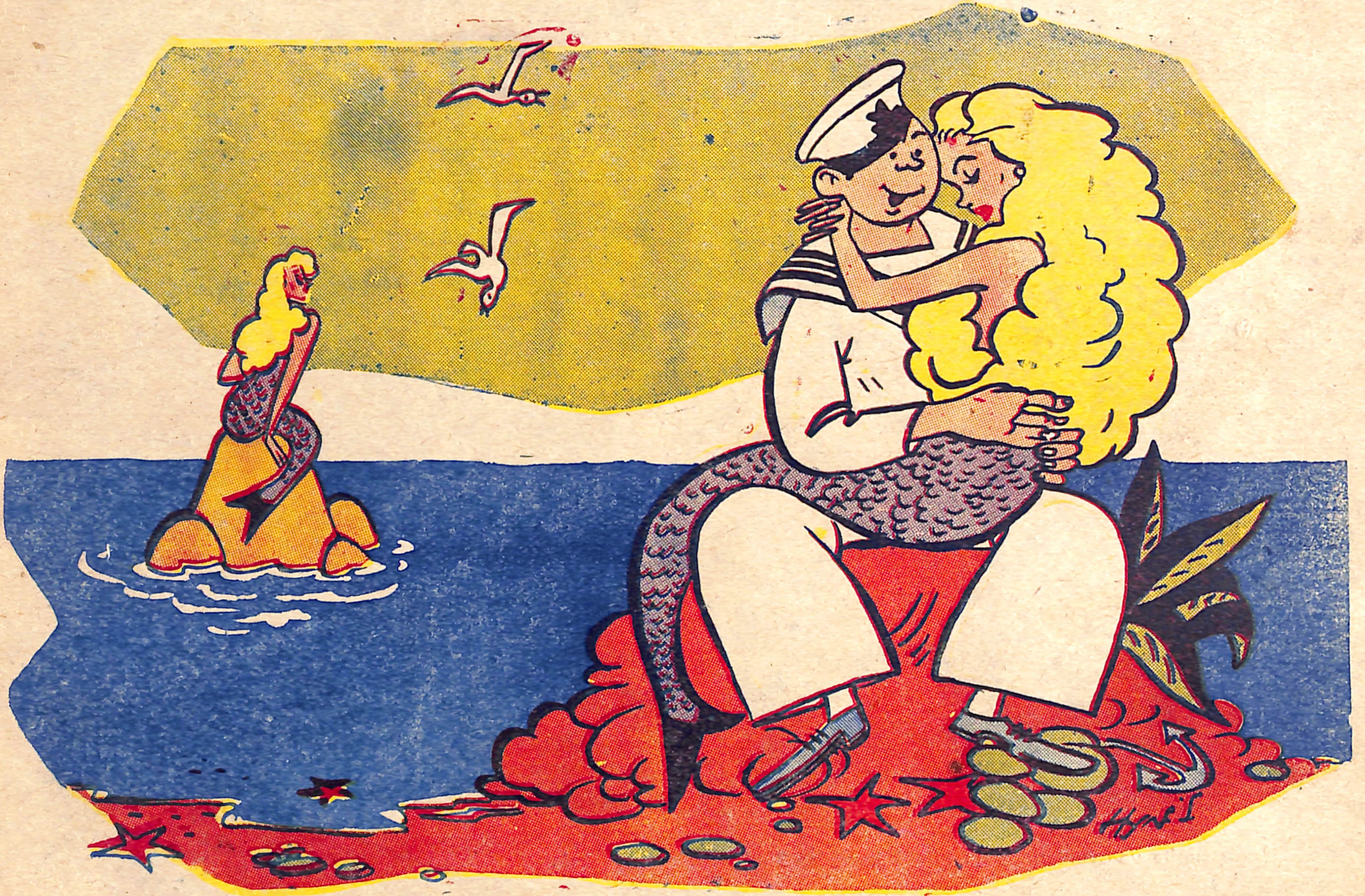
Hayat, yangın, kazaya karşı size

RAHAT, EMİN, KORKUSUZ BİR HAYAT TEMİN EDER!

Akbaba

siyasî mizah gazetesi

— Hayatımda ilk defa, kucaklayınca kafama iskarpini vurmayan bir kıza rastgeliyorum!
— *İtalyan* —

SENE SONU KEŞİDESİ

Çiftehavuzlar'da

BAHÇELİ EV

APARTMAN DAİRESİ

PARA ve ÖĞRENCİ İKRAMİYELERİ

120.000 Lira

AYRICA

300.000 Liralık MESKEN KREDİLERİ

31 EKİM akşamına kadar hesap açtırınız.

EMNİYET SANDIĞI

UCUZLUK KUPONU

Geçen sayımızda, okuma mevsimine girmemiz dolayısiyle Akbaba ve Aydabir kolleksiyonlariyle kitap yayınlarımız üstünde bir ay sürecek ucuz satış yapacağımızı bildirmiştik.

Bugün, ucuz satışımızın ikinci haftasıdır. Neşrettiğimiz kuponlardan yalnız bir tanesini siparişinize ekleyerek istediğiniz ciltleri, yahut kitapları bildirmeniz kâfidir.

Yayınlarımızda yapacağımız tenzilâtın mikdarı geçen sayımızda bütün tafsilâtı ile bildirmiştik.

Siparişler, daima taahhütlü olarak gönderilecektir. Sipariş karşılığı pul yollanmaması rica olunur.

UCUZLUK KUPONU